

**Отчет за изпълнението на програмния бюджет към 30.06.2018 г.
на Министерството на образованието и науката**

I. Отчет на основните параметри на бюджета

1. Отчет на приходите по бюджета на Министерството на образованието и науката към 30.06.2018 г.

№	Наименование на прихода (в лева)	Закон 2018 г.	Уточнен план	Отчет за полугодieto
1.	<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
2.	<i>Неданъчни приходи</i>	13 100 000	13 100 000	3 835 622
2.1.	Приходи и доходи от собственост	10 843 700	10 843 700	3 124 478
2.2.	Държавни такси	730 000	730 000	557 327
2.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	35 000	43 000	2 467
2.4.	Други неданъчни приходи	3 046 300	3 046 300	834 591
2.5.	Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 555 000	-1 555 000	-706 458
2.6.	Постъпления от продажба на нефинансови активи (без 40-71)	0	0	23 217
3.	<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	0	0	354 256
	Общо	13 100 000	13 100 000	4 189 878

Приходите на институциите, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката са разпределени и се отчитат съгласно действащата бюджетна класификация. Общият размер на приходите към 30.06.2018 г. е 4 189 878 лв.

Приходите и доходите от собственост възлизат на 3 124 478 лв. Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи по този параграф към 30.06.2018 г. – 58,1 % заемат приходите от продажба на услуги, стоки и продукция в размер на 1 815 863 лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукция, стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукция и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от отдих и възстановяване;
- приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и на земя са в размер на 1 308 585 лв. и представляват 41,9 % от общия размер на реализираните приходи по показателя „Приходи и доходи от собственост“.

Приходите от такси са в размер на 557 327 лв. Същите включват: отчетените от МОН и регионалните управления на образованието (РУО) такси по ПМС № 103/10.05.2003 г. за

одобряване на Тарифа за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката; таксите събирани от Националния център за информация и документация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации, както и таксите събирани от Националната агенция за професионално образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение въз основа на ПМС № 241/21.11.2000 г. за одобряване на Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране.

Другите неданъчни приходи възлизат на 834 591 лв., като най-голям дял от тях 95,4 % (796 440 лв.) са реализирани от НАОА във връзка с изпълняваните дейности по акредитация.

Реализираните приходи от помощи и дарения са в размер на 354 256 лв. От тях получените приходи от помощи и дарения от страната са в размер на 205 906 лв. Същите са реализирани от Министерството и от второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката. Отчетените приходи от помощи и дарения от чужбина са в размер на 148 350 лв., като тук са отчетени средства по получен от Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) транс от Ромския образователен фонд в изпълнение на проект по договор ВU222 „Подкрепа на ромски ученици за успешно завършване на средно образование“.

2. Отчет на разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката по политики и програми към 30.06.2018 г.

**Отчет за изпълнението на бюджета с тримесечна информация за разходите по бюджетни
на Министерството на образованието и науката към 30.06.2018г.**

**Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми
към 30.06.2018 г.**

(отчетен период)

(в лева)

Класификационен код*	Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г. ПМС № 332 / 2017 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	524 252 100	455 966 161	66 479 049	149 227 261
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	95 738 100	90 265 427	3 132 232	14 016 694
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование"	118 582 200	64 112 058	7 559 134	19 105 493
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование"	287 808 500	280 656 974	52 816 370	109 400 045
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците"	8 292 100	6 989 571	1 652 025	4 164 029
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина"	11 461 100	11 572 031	706 705	1 526 896
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот"	2 370 100	2 370 100	612 583	1 014 104
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	55 148 100	82 948 151	6 910 830	20 815 997
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование"	8 346 300	9 126 598	615 881	4 283 370
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане"	9 564 300	11 812 916	2 188 256	4 470 708
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен"	3 671 400	3 671 400	869 837	1 703 765
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието"	20 237 300	38 908 437	564 540	3 488 667
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа"	13 328 800	19 428 800	2 672 316	6 869 487
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация"	5 070 300	5 081 875	1 137 557	2 337 904
	Общо разходи	584 470 500	543 996 187	74 527 436	172 381 162

* Класификационен код съгласно Решение № 502 на Министерския съвет от 2017 г.

3. Отчет на разходите по бюджетните програми, представени в разбивка на ведомствени и администрирани

Отчет за изпълнението на бюджета с тримесечна информация за разходите по на Министерството на образованието и науката към 30.06.2018 г.

Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми към 30.06.2018 г.

(отчетен период)

(в лева)

Класификационен код*	Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Отчет 30 юни 2018 г.	в т.ч. ведомствени	в т.ч. администрирани
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	149 227 261	144 359 393	4 867 868
1700.01.01	Бюджетна програма "Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование"	14 016 694	13 894 219	122 475
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование"	19 105 493	14 469 168	4 636 325
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование"	109 400 045	109 398 229	1 816
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците"	4 164 029	4 100 736	63 293
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина"	1 526 896	1 482 937	43 959
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот"	1 014 104	1 014 104	0
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	20 815 997	9 945 370	10 870 627
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование"	4 283 370	4 223 056	60 314
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане"	4 470 708	352 415	4 118 293
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен"	1 703 765	1 325 702	378 063
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието"	3 488 667	3 371 380	117 287
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа"	6 869 487	672 817	6 196 670
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация"	2 337 904	2 336 071	1 833
	Общо разходи	172 381 162	156 640 834	15 740 328

II. Преглед на настъпилите промени в организационната структура

През отчетния период в организационната структура на Министерство на образованието и науката са настъпили следните промени:

С ПМС № 13 от 31.01.2018 г. за определяне на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 12 от 2018 г.), в сила от 06.02.2018 г. е изменен Устройствения правилник на Министерството на образованието и науката. Промяната се изразява в преструктуриране на специализираната администрация, като дирекция „Политики за стратегическо развитие и информационно осигуряване“ се разделя на две дирекции „Политики за стратегическо развитие“ и „Информационно осигуряване“ и се създава нова дирекция „Управление и изпълнение на проекти“.

В изпълнение на чл. 274, ал. 1 от Закона за предучилищно и училищно образование е създаден националният инспекторат по образованието (НИО). С Постановление № 13/31.01.2018 г. на Министерския съвет инспекторатът е определен като второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката, а с Постановление № 36/13.03.2018 г. на Министерския съвет е приет Правилник за устройството и функциите на НИО.

Със Заповед РД-14-13 от 22 януари 2018 г. на министъра на образованието и науката, обн. ДВ бр. 11/02.02.2018 г. Център за специална образователна подкрепа – гр. Асеновград, считано от 01.07.2018 г. е закрито.

III. Преглед на изпълнението на политиките

1. Преглед на изпълнението на „Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот“

Основните дейности на МОН през отчетния период бяха насочени към постигане на заложените стратегически цели за провеждане на интегрирана политика, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и личностното развитие на децата и младите хора в България, с отстояване на националните интереси в политиките на ЕС за хармонизиране на българското образование и обучение с политиките и практиките на ЕС.

В изпълнение на политиката са реализирани дейности, насочени към приоритетите в областта на предучилищното и училищното образование и ученето през целия живот:

✓ Осигуряване на подзаконовата нормативна база, гарантираща привеждането в действие на Закона за предучилищно и училищно образование.

✓ Разработени са учебни програми за осигуряване на качествено образование, ориентирано към съвременните потребности на обществото и развитие на ключовите компетентности, заложен в Закона за предучилищно и училищно образование;

✓ Започна поэтапното въвеждане на новата образователна структура, във връзка с приемането на Закона за предучилищното и училищното образование;

✓ Започна прилагането на нови подходи в оценяването на постиженията на учениците, заложен в Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;

- ✓ Въведена е онлайн проверка на писмените работи за ДЗИ, децентрализирано, във всички региони и по всички учебни предмети;
- ✓ Осигурена е възможност за въвеждане на иновативни елементи в обучението на учениците чрез възможностите, заложи в нормативната уредба;
- ✓ Реализирани са планираните дейности за първото полугодие на 2017 г. в Плана за действие „Предприемачество 2020 – България“;
- ✓ Осигурена е възможност на учениците да демонстрират своите способности, чрез участие в национални и международни ученически олимпиади и състезания по различни общообразователни предмети и направления;
- ✓ Осигурено е професионално образование, ориентирано към съвременните потребности;
- ✓ Предприето е обвързване на професионалното образование със социално-икономическото развитие на регионите и стратегическите отрасли на икономиката;
- ✓ Изпълнени са мерки, допринасящи за изграждане на достъпна и адаптивна на пазара на труда система на професионално образование и обучение, отворена към развитието на икономиката и пазара на труда с нарастващо участие в процеса на учене през целия живот;
- ✓ Осигурени са условия за продължаваща квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти чрез натрупване на квалификационни кредити;
- ✓ Осигурени са условия за избор на обучения съобразно спецификата и стратегията за развитие на детската градина или училището за повишаване на образователните резултати на децата и учениците и качеството на образователния процес;
- ✓ Осигурен е инструмент за проверка на изпълнението на одобрените програми, вписани в информационния регистър;
- ✓ Осигурена е подкрепа на експертите за квалификация на педагогическите специалисти в РУО;
- ✓ Чрез поддържането на информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти са осигурени условия за прозрачност и повишаване качеството на квалификацията на педагогическите специалисти, като същевременно е разработен инструмент за проверка на изпълнението на одобрените програми;
- ✓ Осигурени са условия и подкрепа за прилагането на ЗПУО, Наредба № 12/2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
- ✓ Осигурени са достъпни и обективни данни, които са в основата на анализа за състоянието на системата и за определяне на мерки за нейното усъвършенстване.

В изпълнение на заложените стратегически цели на политиката, усилията бяха насочени и към успешно реализиране на всички дейности за съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство извън пределите на Р България.

За постигане целите на „Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот” през отчетния период се изпълняват следните бюджетни програми:

Програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”

Програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Програма „Училищно образование”

Програма „Развитие на способностите на децата и учениците”

Програма „Образование на българите в чужбина”

Програма „Учене през целия живот”

2. Преглед на изпълнението на Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал

Политиката насърчава усилията на автономните висши училища за непрекъснато развитие на качеството на предлаганото висше образование, подпомагането им при въвеждането, развитието и усъвършенстването на вътрешните системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав, създаване на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите членки на ЕС.

За подобряването на условията за достъп до висше образование се прилагат финансови мерки и се осъществяват дейности, заложи в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014–2020 г. и други нормативни документи, регулиращи системата на висшето образование, както следва:

- ✓ подпомагане на студенти, докторанти и специализанти, чрез: предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет и от Европейските структурни и инвестиционни фондове; субсидирано ползване на студентски столове и общежития; предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира; подпомагане на физическото възпитание и спорта на студентите и утвърждаването на системата за студентско кредитиране.

- ✓ актуализиране на рейтинговата система на висшите училища в Република България – РСВУ съдържа информация за 51 акредитирани висши училища, които предлагат обучение по стотици специалности, разпределени в 52 професионални направления;

- ✓ създаване на условия за провеждане на практическо обучение на студентите в реална работна среда, което има за цел поддържането и повишаването на качеството на висшето образование, подобряване на взаимовръзката на образованието с бизнеса, целяща бърза и ефективна реализация на завършващите висше образование на пазара на труда;

- ✓ актуализиране на нормативната уредба, регламентираща системата на висшето образование;

Подготвят се висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото. Осъществява се успешно приемствеността между училищното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование.

Създадени са законови условия за разширяване на академичната автономия, правото на институциите за висше образование и изследвания за качествен подбор на научно-преподавателските кадри и тяхното научно развитие и кариерно израстване.

В изпълнение на поставените цели в областта на науката и развитието на научния потенциал са постигнати резултати по следните приоритети:

- ✓ Изграждане на благоприятна среда за развитие на научния потенциал и за провеждане на научни изследвания;
  - ✓ Развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация и специализация на учените.
  - ✓ Изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието;
  - ✓ Изграждането на ефективни партньорства между научните организации. Балансираното участие на различните партньори както и активната роля на бизнеса в научния процес;
  - ✓ Изграждане на интегрирано европейско изследователско пространство;
  - ✓ Развитие на съвременни центрове за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания;
  - ✓ Активно участие в европейските и международни научни организации, което подпомага обмена на учени и знания и с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения, координация на програма Хоризонт 2020, поддържането на национална контактна мрежа, участие в специалните програми и инструменти на Хоризонт 2020;
  - ✓ Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия;
  - ✓ Поддържане на двустранното научно-техническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки;
  - ✓ Членство в престижни международни организации, като един от способите за достъп до световно знание и работа с най-прецизни и последно поколение съоръжения;
  - ✓ Подобрена връзка между отделните страни на триъгълника на знанието: висше образование – научни изследвания – иновации;
  - ✓ Развитие и изпълнение на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на научната стратегия;
  - ✓ Оценка и анализ на научноизследователската дейност;
  - ✓ Подкрепено е участието на българските учени в двустранни, европейски и международни програми.
  - ✓ Привличане, насърчаване и развитие на младите учени, както и привличане на изявени български учени, работили в престижни чуждестранни научни институции.
  - ✓ Изграждане на благоприятна среда за научна дейност;
- Резултатите, постигнати в полза за обществото са:
- ✓ Координация на регионалните, европейските и трансевропейските научни иновационни програми;
  - ✓ Развитие и изпълнение на Националната пътна карта за научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
  - ✓ Поддържане и разширяване на достъпа до електронни бази данни;
  - ✓ Участие в международни програми и инициативи на учени;

- ✓ Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- ✓ Модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- ✓ Подобряване статута на учените и тяхното място в обществото.
- ✓ Дейности, способстващи въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти.

За постигане целите на „Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал” се изпълняват следните бюджетни програми:

Програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Програма „Студентско подпомагане”

Програма „Международен образователен обмен”

Програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

За постигане целите на политиките в областта на предучилищното и училищното образование и в областта на висшето образование и науката допринася и реализацията на проектите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

Успешно е проведено Българското председателство на Съвета на ЕС в секторите „Образование“ и „Вътрешен пазар и услуги“:

- ✓ проведени са общо 10 редовни заседания на Комитета по образование;
- ✓ проведени са 2 редовни заседания на Съвета на ЕС по образование, младеж, култура и спорт, във формат „Образование“ - на 15 февруари и 22 май 2018 г. в Брюксел;
- ✓ приети са общо 3 работни документа на ЕС в сектор „Образование“ (1 бр. заключения на Съвета, 2 бр. препоръки на Съвета) и в приета 1 бр. директива в сектор „Вътрешен пазар и услуги“ във връзка с регулираните професии;

В рамките на председателството МОН организира и проведе 34 събития за секторите „Образование“ и „Научни изследвания“, 22 от които в България и 12 – в Брюксел. Общият брой посрещнати делегати в България и 3591 бр., а на участниците в събитията в Брюксел 1290 бр. По време на събитията в България бяха поканени ученици, студенти и др. МОН организира представянето на следните изложби – Human Brain Project, PRACE, изложба-представяне на български и чуждестранни тематични проекти, научноизследователски инфраструктури и консорциуми от научноизследователски инфраструктури, организации и институции от сферата на науката и иновациите, ученици от ТУЕС и Правец, изложбата „Етапите на образованието в славянския свят“.

IV. Преглед на изпълнението на програмите

1. Преглед на изпълнението на програмата „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

1.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование

- участие в дейности на Европейската комисия и Съвета на Европа, подпомагачи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските и международни документи;
- участие в тематични работни групи по програми на ЕК (Работна програма “Образование и обучение 2020”) и в партньорски визити в областта на училищното образование, както и организирането на такива в България
- прието е Решение № 271 на Министерския съвет от 20.04.2018 г. за одобряване на национални програми за развитие на образованието, с което са одобрени 13 национални програми за развитие на образованието; формирани са екипи за администриране на отделните програми; оказва се методическа помощ на училища и детски градини при изготвяне на проектните предложения/формуляри за кандидатстване по националните програми за 2018 г.;
- по оптимизиране на мрежата от държавни и общински институции са извършени 40 промени от които: 10 - закрити, 22 – преобразувани, 1 – открито, 2 – промени в официалния адрес, 5 – промени в наименованието и 1 – отказ на предложение за преобразуване на училище;
- промени в мрежата на частните институции: вписани в Регистъра на институциите – 6 училища и 4 детски градини; извършени промени в 9 училища и в 8 детски градини; закрити по § 16, ал. 10 – 2 училища;
- актуализирана е Наредба № 10/01.09.2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование;
- изменена е Наредба № 1 от 2015 г. за условията и реда на провеждане на обучението чрез работа (дуална система на обучение) и е утвърдена Наредба № 2 от 22.06.2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години с цел осигуряване условията и достъпа до обучение чрез работа и документацията за професионално обучение на лица навършили 16 години;
- с Решение № 501 на Министерския съвет от 16 юли 2018 г. е внесен Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение;
- организирани са дейностите по подбор на предложенията за удостояване на педагогическите специалисти с ежегодна награда с грамота „Неофит Рилски" за принос в развитието на образователното дело и на ежегодна награда „Иван Рилски" за директори. С наградата „Неофит Рилски“ са удостоени 262 педагогически специалисти, а с наградата „Иван Рилски“ – 4 директори на образователни институции;
- участие в дейностите по подготовката на събития в рамките на Председателството на Р България на ЕС – заседание на директорите за училищно образование; заседание на

работна група „Дигитални умения и компетнтности“ и дигитална конференция „Обучение за създаване: от дигитални ползватели към дигитални създатели“. реализирани дейности от Комуникационната стратегия на Председателството на Р България на ЕС – конкурси за рисунки, информационни табла, състезания за есе и разказ;

- извършва се анализ на ефективността от прилагането на държавните образователни стандарти; проследява се осигуряването на интегрираност на системите за управление на базите данни в системата на образованието и науката;
- изготвя се проект на Правилник за изменение и допълнение на Правилника за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата;

1.2. По продукт/услуга - Управление на качеството

- утвърден е държавният план-прием на неспециализираните училища за учебната 2018/2019 година. Броят на утвърдените паралелки е 2490, като 1123 са профилирани паралелки и 1367, са професионални. Броят на утвърдените паралелки е с 96 повече в сравнение с миналата година, в резултат на по-големия брой (2450 ученика повече в сравнение с миналата година). Относителният дял на профилираните паралелки е 45,10%, а на професионалните 54,90%;
- утвърден е държавният план-прием за неспециализираните училища с национално значение (6 училища) за учебната 2018/2019 година;
- координирани са дейностите по реализиране на приема на учениците след завършено основно образование;
- извършени са проверки в образователни институции: по сигнали и жалби в 17 образователни институции; тематични проверки в 26 училища и 2 РУО; контрол на присъствието на учениците в учебните часове в 24 училища от 7 области;
- утвърдени са учебни програми за X клас по всички общообразователни учебни предмети;
- изготвен е проект на Наредба за управление на качеството в институциите;
- разработен е План за аробирание и прилагане на модел за добавената стойност на училищата и на система от показатели за представяне на училищата. Проведени са работни срещи-консултации. В процес на изготвяне са Критерии и индикатори за оценяване качеството на предоставяното образование в детските градини и училищата.
- в резултат на проведените процедури по оценяване и одобряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти са одобрени: познавателни книжки за трета подготвителна възрастова група и за четвърта подготвителна възрастова група; учебници и учебни комплекти за III клас и за VII клас и за IX клас; учебници по италиански и испански език за V клас; учебници и учебни комплекти по ниво A1 и B1 от Общата европейска езикова рамка;
- осигурени със задължителна документация за края на учебната 2017/2018 година са общо 4068 училища, центрове за подкрепа за личностно развитие и детски градини;
- организирани и проведени са работни срещи и съвещания с началниците на РУО; за подобряване на ефективността на учебния процес са проведени и семинари с експерти

от РУО и учители по БЕЛ за обсъждане на новите учебни програми и формата на НВО в VII клас;

- чрез Националната електронна система за предучилищно и училищно образование се събират, проверяват и обобщават на национално ниво показатели и информация за децата и учениците в системата на образованието; за нуждите на Министерството и на външни потребители ЦИОО изготвя справки по различни критерии и разрези на данните, както и експорт на данни за МОН и външни институции и ведомства;
- седем от списанията за научна периодика на НИОН „Аз Буки” са включени в Web of Science, SCOPUS и Philosopher’s Index. Включването на научната периодика в престижни международни бази данни цели повишаване интереса към публикуване на качествени текстове, подкрепящи отделните области и политики.
- през отчетния период НИОН „Аз Буки” е издал 26 бр. на Национален седмичник „Аз-буки”; 5 броя на списание „Педагогика”; 4 броя на списание „Български език и литература”; 3 броя на списание „Природни науки”; 3 броя на списание „Стратегии на образователната и научна политика”; 2 броя на списание „Философия”; 3 броя на списание „Математика и информатика”; 3 броя на списание „Професионално образование”; 3 броя на списание „История”; 3 броя на списание „Чуждоезиково обучение”. Чрез страниците на вестника и научните списания е популяризирана информацията за предстоящи и осъществени дейности на МОН по съответните областни политики;
- в Националния музей на образованието – Габрово са проведени 385 „Пътеки на знанието”- екскурзоводни беседи съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал, 93 тематични беседи с групи работещи по проекти, 11 изложби са реализирани, 113 мултимедийни презентации и филми, изготвени са 12 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи, 7 научно-информационни справки свързани с краезнание и история на училищата, дигитализирани са 596 културни ценности. Обслужени са 13 525 посетители в постоянна и временни експозиции, от които 11 220 учащи и студенти, 2 305 възрастни .

1.3. По продукт/услуга - Оценяване на резултатите от обучението

- изготвени са правила и указания за организацията на провеждане и оценяване на ДЗИ през учебната 2017/2018 година.
- извършени са подготовка, координиране и контрол на провеждането на национално външно оценяване (НВО) в края на етап на образование и държавни зрелостни изпити, в това число разработване на тестови задачи и композиране на тестове по учебни предмети, както следва: български език и литература и математика за прием след VII клас; по 4 учебни предмета за НВО в IV клас;
- организирани и проведени са ДЗИ – майска сесия по 14 общообразователни учебни предмети;
- проведено е Национално онлайн оценяване на дигиталните компетентности на учениците от X клас във всеки училища в страната;

- разработени са тестове и са проведени външни оценявания в края на V клас: по история и цивилизации с представителна извадка от 1500 ученици и по география и икономика с представителна извадка от 6500 ученици; разработени са тестове и са проведени външни оценявания по учебните предмети биология и здравно образование, по химия и опазване на околната среда и по физика и астрономия в края на VIII клас с представителни извадки от 1800 ученици на предмет;
- подготвени са 5 учебно-изпитни програми по БЕЛ, математика, музика, изобразително изкуство и физическо възпитание и спорт, които са публикувани на сайта на министерството;
- изготвена е Наредба за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация;
  - координирано е участието на Р България в международни сравнителни изследвания, както следва: провеждане на основния етап на PISA 2018 в периода 11 април – 18 май 2018 г., като в оценяването участват 6 800 ученици от 197 училища; провеждане на основния етап на международното изследване за учители TALIS 2018.

1.4. По продукт/услуга - Ориентиране на средното образование към пазара на труда

- с ПМС № 111 от 25.06.2018 г. са приети Списък със защитените от държавата специалности от професии, критерии за определянето им, както и условия и ред за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;
- изпълняват се проекти с участието на работодатели от местния и регионален бизнес съвместно с професионални гимназии за осъществяването на условия за провеждане на обучение в реална работна среда (дуална система на образование) както следва: по проект „Домино“ - Швейцарска подкрепа за въвеждане на елементи на дуалното обучение в българската образователна система;
- изпълняват се дейностите по Национална програма „Обучение за ИТ кариера“ и Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата за професионално образование“;
- актуализиран е съставът на Националната стратегическа група в изпълнение на Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015-2020. В процес на подготовка е доклад за изпълнението на Плана за действие за 2015-2017, Актуализирана Стратегия и План за действие за периода 2018-2020 г.;
- планирани, организирани и проведени са: среща на Генералните директори по ПОО и Европейска конференция „ПОО – предпочитан избор“ в рамките на Българското председателство. Осъществено е ефективно участие в дейности на ЕК, Съвета, Европейския консултативен съвет по ПОО, както и в годишната среща на Европейската мрежа за осигуряване на качество в ПОО (EQAVET);
- през отчетния период са организирани и проведени олимпиади и състезания по професии и Панорама на професионалното образование в България;

- чрез Центъра за учебно-тренировъчни фирми (ЦУТФ) се прилага интегрирано обучение по икономика, предприемачество, информационни технологии и чужди езици; дуално обучение за икономическите специалности;
- провежда се процедура за сертифициране за качеството на работа на учебно предприятие и се прилага методологията за оценяване на резултатите от обучението в учебно предприятие съгласно стандартите на Световната мрежа на УП EUROPEAN PEN International; представители на бизнеса са взели участие в комисиите на състезанията по време на ТФ ФЕСТ Млад предприемач 2018, както и в обучението като фирми-ментори на ученическите фирми;
- учебните предприятия се обслужват чрез електронната платформа Регистри и служби с функционирането на учебни: Агенция по вписванията, НАП, КЗЛД, Национален бизнес комуникационен указател; Регистър училища, Патентно ведомство и др.; осигурен е нов международен софтуерен продукт за интернет банкиране и електронна борса за търговия на едро; за разплащанията между учебни предприятия в страната и с чужди учебни предприятия през новия банков софтуер; за открити сметки на УП и възможност да разплащат през тях; за откриване на индивидуални сметки на всички обучавани в УП и възможност да оперират с тях онлайн; за онлайн услуги на Патентното ведомство на ЦУТФ и предоставяне на възможност за защита на национална марка и марка на общността;

1.5. По продукт/услуга - Информационни и комуникационни технологии в българските училища

- изпълнява се Национална програма „Информационни и комуникационни технологии в предучилищното и училищното образование“, сформирана е работна група, изготвени са критерии за кандидатстване и оценка, както и съпътстващата документация;

1.6. По продукт/услуга - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

- реализирани са дейности по поддържане на информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти; реализират се дейности по обработка на подадени заявления от имащите право лица за извършване на обучения, както и обработка на информация, свързана с промяна на данни по чл. 239 и чл. 243 от ЗПУО;
- одобрени са 272 програми за обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, предложени от 53 организации; разработена е карта за проверка на изпълнението на одобрените програми;
- в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014 – 2020 г. функционира информационен портал „Национална педагогическа мрежа“;
- Националният център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС) координира и провежда квалификационни форми за директори, заместник-директори, педагогически съветници, психолози, учители, експерти и други педагогически специалисти и съдейства за мотивиране на педагогическите кадри за кариерно и професионално развитие. През отчетния период центърът е организирал и провел обучения по Каталога на програми за обучение на учители и педагогически

кадри с ръководни функции в системата на образованието за 2018 г. и по Национална програма „Квалификация“ на 1 979 педагогически специалисти, в т.ч. 970 учители, 743 директори, 221 заместник-директори и председатели на координационен съвет по приобщаващо образование и 45 ръководители на направление ИКТ.

1.7. По продукт/услуга - Финансова децентрализация

- С ПМС № 47 от 29.03.2018 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет е изменена и допълнена Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Промените са в съответствие с измененията в раздел „Финансиране“ на Закона за предучилищното и училищното образование и целят усъвършенстване на модела на финансиране на системата на предучилищното и училищното образование, създаване на допълнителни предпоставки за повишаване на образователните резултати на детските градини и училищата и подобряване на достъпа до качествено предучилищно и училищно образование чрез допълнително финансиране на работата с деца и ученици от уязвими групи;
- организирани срещи с представители на общините и на институциите в системата на училищното образование за представяне на новия модел за финансиране на делегираните дейности по образование;
- организирани и координирани са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата финансирани от МОН;
- оказана е експертна помощ на общини за изготвяне на формулите за разпределение на средствата по стандарти за училища и детски градини за 2018 г. ;
- координирани са дейностите и е извършен контрол по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на неспециализираните, специализираните и специалните училища;

1.8. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Разработени и актуализирани законови и подзаконовни нормативни актове	Брой	2	3	3
Разработени и утвърдени нови или актуализирани учебни програми във връзка и новата образователна структура по ЗПУО и Наредба № 4/2015 г. за учебния план	Брой	19	19	12
Разработени нови Учебно-изпитни програми за ДЗИ за профилирана и общообразователна подготовка	Брой	19	19	
Изготвени и публикувани информационни материали за нормативни документи, национални и международни политики	Брой	3	3	
Изготвени мониторингов и отчетен доклад за изпълнението на Стратегията за развитие на ПОО и план за действие за периода 2018-2020 г.	Брой	2	2	1
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	Брой	13	13	13
Относителен дял на учениците положили изпити по НВО по етапи и ДЗИ	%	75%	НВО в IV клас: 95% НВО в VII клас: 97%	НВО в IV клас: 95% НВО в VII клас: 97%
Проведени национални съвещания и работни срещи за методическа подкрепа на началниците и на експертите от РУО, с директорите на училища, със социални партньори	Брой	12	12	4
Извършени проверки по спазването на държавните образователни стандарти, ЗПУО и други нормативни актове в системата	Брой	11	11	3
Разработване на национална система за обучение чрез работа/дуална система на обучение	Време ва	x	x	x
Разработени и утвърдени типови учебни планове за ПОО и по новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО	Брой	3200	3200	
Разработени и утвърдени учебни програми във връзка с прилагането на типовите учебни планове за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО	Брой	200	200	
Ученици от професионални гимназии, придобили степен на професионална квалификация	%	86	86	
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в реална работна среда	%	85	85	
Ученици, провели учебна и/или производствена практики в учебни предприятия	Брой	4200	4200	
Поддържане на регистър на държавните и общинските училища и обслужващи звена, провеждащи обучение в учебни предприятия	Време ва	x	x	
Поддържане на регистри и служби за он-лайн обучение в учебни предприятия	Брой	5	5	
Разработени/актуализирани ДОС за придобиване на квалификация по професии	Брой	15	15	14
Училища, определени като иновативни	Брой	200	200	
Училища, определени като училища с национално значение	Брой	10	10	
Разработени национални изпитни програми за				

придобиване степен на професионална квалификация	Брой	10	10	
Обучени учители, обучители, наставници в системата на ПОО по технически/професионални компетентности	Брой	1000	1000	
Поддържане на регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	Брой	1	1	
Проверки за изпълнение на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	Брой	20	20	
Училища с високоскоростен интернет достъп	%	100	100	
Училища със зони за безжичен интернет (WiFi) достъп	%	30	30	
Училища, обхванати от информационно управленската система на образованието	%	100	100	
Училища, ползващи платформи за е-обучение	%	50	50	
Образователни институции, включени в опорна високоскоростна мрежа	Брой	200	200	
Институции от системата на училищното и предучилищното образование, подкрепени за внедряване на образователни иновации (специализиран хардуер и др.)	Брой	500	500	
Обучени педагогически специалисти	Брой	5000	5000	
Проведени събития семинари, конференции и др.	Брой	5	5	5
Проведени проучвания, изследвания и анализи	Брой	3	3	
Подобряване, развиване на уменията и повишаване на квалификацията на служителите в администрацията на РУО и МОН, свързана с продължаващата квалификация на педагогическите кадри	Брой обучен ия/ обучен и	2/28	2/28	1/28
Разработване на система – единна платформа за дистанционно обучение на учителите, вкл. и за осъвременяване и разширяване на ключови компетенции – чуждоезикови, дигитални, иновации	Брой	1	1	
Мониторинг на дейностите, проведени по НП „Квалификация“ и по Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри	Брой оценка	1	1	
Осигурени със задължителна училищна документация детски градини, училища, центрове за подкрепа за личностно развитие	Брой	4400	4400	4068
Осигурени документи за признаване на училищно обучение, образование и професионална квалификация, придобити в чужбина	Брой осигурени РУО	28	28	28
Поетапно разработване на проект на национална електронна информационна система на предучилищното и училищното образование	Брой модули	1	1	
Оценени и одобрени познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, създадени по новите учебни програми	Бр. направления/ общообраз. уч. предм	за III ПГ - 6 за IV ПГ - 6 за III кл. - 14 за VII кл. - 17 за IX кл. - 18 за IX (инт.)	за III ПГ - 6 за IV ПГ - 6 за III кл. - 14 за VII кл. - 17 за IX кл. - 18 за IX (инт.) кл. - 5 по ЧЕ - 12	за III ПГ - 6 за IV ПГ - 6 за III кл. - 14 за VII кл. - 17 за IX кл. - 18 по ЧЕ - 12

	ети	кл. - 5 по ЧЕ - 12		
Удостоени от министъра педагогически специалисти с ежегодна награда за постигнати високи резултати	Брой	200	266	266
Разработен проект на Модел на добавената стойност в училищата	Брой	1	1	
Апробиран проект на Модел на добавената стойност в училищата	Брой	-	-	
Изготвен анализ/отчет в областта на предучилищното/училищното образование/ професионално образование и обучение.	Брой	1	1	

1.9.Отчет на разходите по програмата

1700.01.01 Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	22 638 100	24 558 100	3 130 142	13 894 219
от тях за:				
Персонал	11 567 700	11 567 700	2 363 107	6 012 653
Издръжка	11 070 400	4 695 597	765 215	2 125 749
Капиталови разходи	0	8 294 803	1 820	5 755 817
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	73 100 000	65 707 327	2 090	122 475
от тях за:				
Издръжка, от тях за:	73 100 000	65 707 327		122 709
<i>Средства за изпълнение на Национални програми за развитие на образованието</i>	<i>58 000 000</i>	<i>63 430 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Възстановяване на част от извършените разходи за транспорт или за наем на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование</i>	<i>14 700 000</i>	<i>1 877 327</i>		<i>0</i>
<i>Участие на Р България в международни сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>0</i>	<i>122 709</i>
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			90	2 090
Субсидии за нефинансови предприятия				-2 324
Субсидии за организации с нестопанска цел			2 000	
Общо разходи по бюджета (I-II)	95 738 100	90 265 427	3 132 232	14 016 694
Численост на щатния персонал	547	547	546	541

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 14 016,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 13 894,2 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБ за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. Във ведомствените разходи се включват и разходите на Министерството и второстепенните

разпоредители с бюджет по Национални програми „Квалификация”, „Система за национално стандартизирано външно оценяване“, „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в училище“.

Администрираните разходи са в размер на 122,5 хил. лв. и включват: платени такси за участие в международни изследвания TIMSS 2019 и международната асоциация IEA за 2018 г. в размер на 122,7 хил. лв., както и 2,1 хил.лв. за награди за високи постижения и принос в развитието на образователното дело и за постигнати високи резултати и принос в системата на българското образование и възстановени субсидии от нефинансови предприятия в размер на (-) 2,3 хил. лв.

2. Преглед на изпълнението на програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

2.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

- изготвен е План за 2018-2020 година за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременното напускане на образователната система (2013-2020) Планът е приет от Министерския съвет (Извлечение от протокол № 18 от 02.05.2018 г.).
- осъществени са подготвителни организационни дейности за стартиране процеса по изготвяне на Национална стратегия за ранно детско развитие.
- С ПМС № 100/08 юни 2018 година е създаден Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. В подкрепа на дейностите по Механизма е разработена и изпълнявана национална програма за развитие на образованието „Заедно за всяко дете“ за 2018 година;
- в изпълнение на Механизма за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст за учебната 2017/2018 година са върнати обратно в клас 23 898 деца;
- реализирани са дейности по организиране на безплатен транспорт за деца и ученици на основание чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО): осигурен е безплатен транспорт за 84 330 ученици от I до XII клас вкл. и за 3 952 деца на 5-годишна и 6-годишна възраст;

2.2.- По продукт/услуга – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

- осигурени са условия за развитие на приобщаващото образование, насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности;
- осигурено е необходимото ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности;

- подпомогнати са учениците и зрелостниците със специални образователни потребности при провеждането на НВО и ДЗИ за сесията май-юни 2018 г. – общо 84 ученици и зрелостници с нарушено зрение;
- подпомогнати са учениците и зрелостниците със специални образователни потребности при провеждането на НВО и ДЗИ за сесията май-юни 2018 г. – 134 ученици с обучителни трудности;
- държавният логопедичен център предоставя комплексна невропсихологична рехабилитация, обхваща всички оси на развитие на детето/ученика – когнитивна, езикова, двигателна и социоадаптивна; за работа с родители са изготвени програми за родителска интервенция и активно участие на родителите в терапевтичния процес; до 15.06.2018 година Логопедичния център – София е осъществил подкрепа на 1796 деца и ученици с комуникативни нарушения, от тях 219 деца и ученици със специални образователни потребности и 1337 с тежки комуникативни нарушения и обучителни трудности; за първото полугодие на 2018 година центъра извършва логопедична терапия на 1556 деца и ученици с комуникативни нарушения и обучителни трудности; извършените прегледи и консултации от специалисти на центъра за периода са 3423;
- финализирано е националното научно изследване на българския жестов език в изпълнение на Стратегическа цел 4.2. Въвеждане на жестовия език от Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания (2015-2020) по проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, беше реализирана обществена поръчка с предмет „Национално научно изследване на българския жестов език“, с изпълнител фондация „Глухи без граници“.
- апробира се платформа за преобразуване на говор в текст за ученици с увреден слух в учебния процес с общо 70 ученици с увреден слух от училища в областите Бургас, Враца, Велико Търново, Пловдив, София-град, Стара Загора, Търговище.

2.3. По продукт/услуга – Приобщаващо образование за деца и ученици от етническите малцинства

- изготвен е междинен отчет за изпълнението на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства за периода 2015-2017 г.;
- осъществено е участие в разработването на политики и мерки за интеграция на деца и ученици от етническите малцинства чрез заседанията на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси;
- изготвен е Административен мониторингов доклад за 2017 по изпълнението на мерките, заложи в Плана за изпълнение на Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите по приоритет „Образование“;
- актуализиран е Планът за изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020) за учебната 2018/2019 г. с оглед на изпълнените и предстоящите за осъществяване мерки и дейности;

реализирани са мерки за осъществяване на допълнително обучение по български език и по други учебни предмети за ученици, които имат пропуски или срещат затруднения при усвояването на учебното съдържание.

2.4. По продукт/услуга – Приобщаващо образование за деца и ученици от семейства на мигранти и на бежанци

- осигурени са условия за приемане и обучение на лица, търсещи или получили международна закрила, в държавните и общинските училища на Р България. Броят на записаните за първа учебна година, деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, успешно завършили първия учебен срок е 140;
- осигурени са условия за изучаване на български език като чужд за лица, търсещи или получили международна закрила, и мигранти в задължителна училищна възраст на 52 деца и ученици;
- обобщена и анализирана е информацията, предоставена от Държавната агенция за бежанците (ДАБ), за броя на децата, търсещи или получили международна закрила, настанени в териториалните поделения на ДАБ. За учебната 2017/2018 година са записани повече от половината деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, търсещи или получили международна закрила, настанени в териториалните поделения на ДАБ;
- проведен е двудневен обучителен семинар на тема „Специфики на обучението в училище на учениците, търсещи или получили международна закрила“ за 58 учители, преподаващи български език като чужд;
- извършена е логопедична работа с 14 деца на мигранти.

2.5. По продукт/услуга - Реформиране и модернизирание на специалните училища

- с оглед необходимостта от оптимизиране на мрежата на ВУИ, до края на месец април 2018 г. приключи извършването на индивидуална оценка на учениците с девиантно поведение в петте специални училища от мултидисциплинарни екипи. Закри се ВУИ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Керека, обл. Габрово;
- след оценка на индивидуалните потребности на всеки един ученик, настанен във ВУИ и СПИ, на част от учениците са прекратени настаняванията в тези институции и са насочени към социални услуги в общността;
- извършени са промени в мрежата на центровете за специална образователна подкрепа - закрити са ЦСОП – гр. Асеновград, ЦСОП - гр. Роман, област Враца и ЦСОП - с. Осенец, област Разград; преобразувани чрез сливане са ЦСОП – гр. Ракитово и ЦСОП – гр. Велинград, област Пазарджик;

2.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 30.06.2018 г.
Деца в задължителна предучилищна възраст, осигурени с учебни помагала/познавателни книжки за безвъзмездно ползване	Брой	130 000	130 000	120 000
Ученици от I до IV клас, осигурени с учебни комплекти за безвъзмездно ползване	Брой	268 000	268 000	263 006
Ученици от V – VII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	195 000	195 000	191 508
Ученици с нарушено зрение, осигурени с учебници или учебни комплекти, отпечатани на брайлов шрифт	Брой	1000	1000	459
Ученици със сензорни увреждания – с увреден слух, осигурени с учебници по специалните учебни предмети	Брой	750	750	395
План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на ПНУ(2013-2020)	Брой	1	1	1
Функциониращ пилотен проект на модел на система за ранно предупреждение	Брой	1	1	1
Подготвен междинен доклад за изпълнението на Стратегията за намаляване дела на ПНУ (2013-2020)	Брой	1	1	1
Детски градини и училища, осигуряващи подкрепа на деца за достигане на училищна готовност	Брой	130	130	
Отчет за изпълнение на Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства (2015-2020)	Брой	1	1	1
Увеличаване на броя на децата и учениците със СОП, включени за обучение в общообразователна среда.	%	10%	10%	8%
Увеличаване на броя на ресурсните учители и на другите специалисти с педагогически функции, подпомагащи приобщаващото образование.	%	8%	8%	6%
Дейности за подготовка на директори и педагогически специалисти за работа с деца и ученици със СОП	Брой	10	10	5
Деца и ученици, търсещи или получили международна закрила и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст, преминали обучение по български език като чужд	Брой	40	40	
Обучени педагогически и управленски кадри от РУО, училища и детски градини, преминали обучения и участвали в семинари по интеркултурно образование в българоезична мултиетническа среда	Брой	100	100	58
Деца и ученици на ресурсно подпомагане	Брой	14 000	14 475	14 475
Детски градини с въведен модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата и за превенция и ранна интервенция на обучителните им затруднения.	Брой	25	34	34
Брой финансирани проекти по приоритети от тригодишната програма на ЦОИДУЕМ	Брой	45	65	65
Осъществен мониторинг на финансирани проекти	Брой	45	45	32
Срещи за информиране за възможностите за участие в конкурсните процедури по изпълнение на тригодишната програма	Брой	15	15	8
Оценка на ефекта от изпълнението на финансираните проекти	Брой	1	1	

2.7.Отчет на разходите по програмата

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	70 428 870	43 557 522	5 527 762	14 469 168
от тях за:				
Персонал	64 762 900	32 343 108	5 053 755	10 920 126
Издръжка	5 665 970	8 989 740	470 757	1 316 917
Капиталови разходи	0	2 224 674	3 250	2 232 125
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	48 153 330	20 554 536	2 031 372	4 636 325
от тях за:				
Издръжка, от тях за:	38 100 000	8 043 216	0	0
<i>Средства за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти по ПМС № 79/2016 г.</i>	<i>37 000 000</i>	<i>6 943 216</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Средства за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства по чл. 8 на ПМС № 4 /2005 г.</i>	<i>1 100 000</i>	<i>1 100 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Лихви				
Стипендии, от тях за:	10 053 330	12 511 320	1 964 287	4 569 760
<i>Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г.</i>	<i>10 053 330</i>	<i>12 511 320</i>	<i>1 964 287</i>	<i>4 569 760</i>
Субсидии за нефинансови предприятия				-520
Членски внос			67 085	67 085
Общо разходи по бюджета (I+II)	118 582 200	64 112 058	7 559 134	19 105 493
Численост на щатния персонал	1 303	1 303	1 291	1 308

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 19 105,5 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 14 469,2 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБ, за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. В тях се включват и разходите по стандарти за регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, както и разходите за закупуване на учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване и за подпомагане храненето на децата и учениците от държавните училища, финансирани от МОН.

Администрираните разходи са в размер на 4 636,3 хил. лв., в т. ч. 4 569,8 хил. лв. разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование. В администрираните разходи е включен и платеният членски внос за Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование 67,1 хил. лв., както и възстановени субсидии от нефинансови предприятия.

3. Преглед на изпълнението на програма “Училищно образование”

Програмата включва дейностите по организиране и провеждане на училищната подготовка в училищата и гимназиите, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката, както и стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

3.1. По продукт/услуга – Училищна подготовка

През отчетния период са създадени условия за:

- организиране и провеждане на училищната подготовка в училищата и гимназиите, финансирани чрез бюджета на Министерството на образованието и науката, както и стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата;
- провеждане на ефективен образователен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка и за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво;
- разработване на стратегии за развитие на училищата и прилагане на собствени училищни политики, разработени съвместно с родителите, учениците, местната общност и други заинтересовани страни.
- подобряване на практическото обучение по учебните предмети човекът и природата, биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда в 2 156 училища за чрез дейности по национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“;

3.2. По продукт/услуга – Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

- разработени са формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училища и обслужващи звена, финансирани от МОН за 2018 г. Информацията е публикувана на електронната страница на министерството;
- методически се подпомагат директорите на неспециализираните и специалните училища, ВРБ към министъра на образованието и науката по въпроси свързани със съставянето, изпълнението и управлението на делегираните бюджети;
- финансово са осигурени дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН;
- на сайта на Министерството е публикувана информация по първостепенни разпоредители с бюджет по видове стандарти и целеви средства за броя на децата и учениците към 1 януари 2018 г. съгласно Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование и за броя на децата и учениците, по които са разчетени средствата за образование, получени от първостепенните разпоредители с бюджет съгласно Закона за държавния бюджет за 2018 г. Въз основа на данните за настъпилите промени в натуралните и стойностни показатели е извършена корекция по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за 2018 г.;
- разработена е прогноза на натурални показатели по първостепенни разпоредители с бюджет за делегираните от държавата дейности за периода 2019-2021 г.

3.3. По продукт/услуга – Стопанисване и управление на материалната база на училищата

- извършена е проверка и анализ на състоянието на материалната база;
- поддържа се регистъра на имотите на училищата; методическо подпомагане на училищата при отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост;
- поддържа се база данни със заявки от училищата и звената в системата на МОН по инвестиционната програма за 2018 г.;
- предоставени са средства за ремонт на ДМА за ремонти на държавните училища от инвестиционната програма на МОН за 2018 г.;
- по Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище 2018 г., Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ са реализирани дейности по организация изпълнението на НП, разглеждане на подадената документация и класиране на училищата;
- предоставени са средства за обследване по енергийна ефективност и издаване на сертификати за енергийни характеристики;
- изпълнени са всички дейности по 8 договора за безвъзмездна финансова помощ по ОППР 2014-2020 г. в 102 професионални гимназии, финансирани от МОН
- по Модул "Осигуряване на ученически шкафчета" на Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда” са класирани и одобрени за финансиране 592 брой училища за осигуряване на ученически шкафчета на стойност 2 894 068 лв.

3.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Институции в системата на училищното образование, финансирани от МОН	Брой	286	286	283
Средноприравнен брой ученици, обучаващи се в неспециализираните, специалните училища и училищата към местата за лишаване от свобода, финансирани от МОН	Брой	93 878	93 878	93 794
Ремонтни дейности на държавни училища, финансирани от МОН	Брой училища	40	40	35
Текущ ремонт на държавни училища съгласно заповед на министъра на образованието и науката	Брой училища	20	27	27

3.5. Отчет на разходите по програмата

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	273 808 500	280 656 974	52 815 980	109 398 229
от тях за:				
Персонал	231 440 700	222 601 702	45 193 482	94 109 841
Издръжка	39 612 800	55 300 272	7 529 720	14 814 302
Капиталови разходи	2 755 000	2 755 000	92 778	474 086
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	14 000 000	0	390	1 816
от тях за:				
Издръжка, от тях за:	14 000 000	0		0
<i>Средства за преходни остатъци по делегирани бюджети за държавните училища</i>	<i>14 000 000</i>	<i>0</i>		<i>0</i>
Субсидии за организации с нестопанска цел				708
Членски внос			390	1 108
Общо разходи по бюджета (I+II)	287 808 500	280 656 974	52 816 370	109 400 045
Численост на щатния персонал	11 798	11 798	11 818	11 521

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 109 400,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 109 398,2 хил. лв. и включват разходите за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. В тях се включват и разходите по стандарти за дейностите по възпитание и обучение на учениците в неспециализираните и специалните училища, финансирани от МОН. Ведомствените разходи включват и извършените от училищата разходи по Национална програма „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, Национална програма „Без свободен час”.

Администрираните разходи са в размер на 1,9 хил. лв. и включват платен членски внос от училища за участие в професионални организации.

4. Преглед на изпълнението на програма „Развитие на способностите на децата и учениците”

Дейностите по програмата са насочени към създаване на условия за откриване, стимулиране и развитие на деца с изявени дарби в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорта, за подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците, за участието на ученици в изяви и състезания в областта на науката,

технологиите, изкуствата и спорта. За повишаване мотивацията за включване в училищния живот са осигурени възможности за участие на училищата в национални програми или в проекти, изпълнявани по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. Изпълняват се целите на програмата за разгръщане на потенциала на всяко дете чрез:

- ✓ реализиране на изяви от Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците и Националния спортен календар на МОН;
- ✓ включване на училища в изпълнение на дейности за занимания по интереси по национални програми или проекти по ОПНОИР;
- ✓ подкрепа на национални прояви за децата и учениците в областта на науката, изкуствата, технологиите, спорта, организирани от институции, организации и други;
- ✓ осигуряване на възможности за учениците от държавните училища към МОН и от общинските училища, да придобият право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби и да получават стипендии и еднократно финансово подпомагане;
- ✓ създаване на условия за участие на ученици и национални отбори в национални и международни олимпиади и състезания в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорт.

По програмата се предоставят следните продукти/услуги:

4.1. По продукт/услуга – Занимания по интереси в областта на изкуствата, науката и техниката. Ученически спорт, отход и туризъм

- осъществена е координация и контрол на дейностите по изпълнението на утвърдените със Заповед на министъра на образованието и науката Националния календар за извънучилищните дейности и Националния спортен календар на МОН за учебната 2017/2018 година;
- по ПМС № 129 за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт за 2018 година е изготвен проект на ПМС и с него се осигуряват 2 453 572 лв. за децата и учениците от общинските детски градини и училища и 242 640 лв. за децата и учениците от държавните училища към МОН.
- по Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда” - 2018, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците ще бъдат финансирани училищни проектни предложения за начален и прогимназиален етап в рамките на бюджета по модула – 800 000 лв. По модула в МОН са постъпили 329 училищни проектни предложения, от които до класиране са допуснати 316. В 83 училища е осигурено финансиране за оборудване на стаи за организиране на занимания по интереси на полуинтернатни групи, от които 50 за прогимназиален етап и 43 за начален етап;
- осъществява се организационно-методическо координиране и подпомагане на дейностите на Центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР); проведено е национално съвещание на директорите на ЦПЛР;
- насърчаване на разработването на училищни политики за неформално обучение.

- организирани и проведени са над 110 масови прояви и публични изяви от календарния план на Националния дворец на децата, от които 38 концертни прояви, 26 тържества и празници, 16 състезания и конкурса, 32 изложби, 12 открити уроци, 6 театрални представления, 5 празника, мюзикъли, спектакли, презентации и други; реализиран е Национален детски футболен турнир „Данониада“; изпълнява се програмата за творчески ваканции на НДД „Хайде да творим заедно“, реализирани са годишни изяви на участниците в постоянните организационни педагогически форми, дейности и инициативи от Календарния план на НДД и други прояви, съобразени със съвременните потребности на децата и обществото;
- създадени са мобилни модели за работа с децата и учениците през свободното им време – успешно реализирани съботно-неделни програми, ваканционни програми, празници и развлекателни дейности, дейности за интегриране на деца в неравностойно положение;
- разработват се и се реализират успешно редица национални и международни проекти и програми – мултиплициращ ефект по проект Пътуваща изложба „Вълшебният свят на Ангел Каралийчев“;
- в Учебен център – София са преминали подготовка национални отбори за олимпиади по видове дисциплини. Организирани са олимпиади, обучения и семинари и извънкласните дейности чрез зелените и бели училища.

4.2. По продукт/услуга – Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби

- предоставени са стипендии на 29 ученика от държавни училища към МОН и на 299 ученика от общински училища в изпълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби;
- 29 ученици са удостоени с почетното отличие на МОН „Национална диплома“ за 2016/2017 учебна година. В процес на изпълнение е процедурата по присъждане на почетното отличие на МОН „Национална диплома“ за 2017/2018 учебна година.
- в Учебен център – София са предоставени условия за подготовки и участия в състезания, международни участия на деца и ученици от цялата страна

4.3. По продукт/услуга – Ученически олимпиади и състезания

- изготвени са изисквания и е създадена организация за провеждането на ученически олимпиади и национални състезания;
- проведени са национални и международни ученически олимпиади и състезания по различни общообразователни предмети и направления: 20 национални олимпиади, 31 национални състезания и 5 международни олимпиади и състезания;
- по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантили ученици за участие в ученическите олимпиади“ за учебната 2017-2018 година са класирани 698 проектни предложения на училища;
- по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците (НКИИ) и по Националния спортен календар (НСК) за учебната 2017/2018 година са проведени по график планираните изяви и състезания до 30.06.2018 година;
- успешно са реализиран и дейностите от Календарния план на НДД.

4.4. По продукт/услуга – Подпомагане личностното развитие на децата и учениците

- в изпълнение на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция към Министерството на образованието и науката работи Национална мобилна група за психологическа подкрепа с 20 психолози, които се координират от 6 центъра и покриват територията на цялата страна – осъществени са 7 интервенции от членове на мобилната група;
- за разработването на програми за превенция на насилието по заявка на МОН е извършено изследване от Института за изследване на населението и човека – БАН, по темата за агресията и насилието в образователните институции – видове, механизми, подходи за справяне;
- чрез свой представител Министерството на образованието и науката участва в работата на Консултативния съвет, иницииран от УНИЦЕФ - България, за изготвяне на методологична рамка за целите на провеждане на изследване за оценка на агресията сред децата и учениците;
- обобщени са данните за превенция на употребата на психоактивни вещества., които са събрани като информация от РУО и стават неотменна част от доклада за превенцията употребата на психоактивни вещества сред подрастващите за 2018 на МЗ. Разпространени са 77 069 информационни материала и са включени 288 641 ученици в информационните кампании.
- в процес на подготовка е дейност по превод, апробиране и въвеждане на Международната класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето система за оценка на потребностите на децата и учениците на Световната здравна организация при извършване на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците за предоставяне на допълнителна подкрепа.

4.5.Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	50	50	44
Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Брой	100 000	100 000	55 000
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	14	14	5
Ученици, включени в обучения за подготовка за участие в състезания и олимпиади	Брой	6 000	6 000	2 325
Проведени регионални, национални и международни състезания по професии/участвали ученици. Проведена Панорама на професионалното образование	Брой състезания/ученици	37/845	45/900	45/900
Проведена Национална олимпиада по техническо чертане/участвали ученици	Брой олимпиада/ученици	1/120	1/120	
Проведен Панаир на УТФ Млад предприемач и участвали ученици	Брой	1/300	1/300	
Брой изяви по Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците	Брой	75	81	81
Ученици, участвали в Ученическите игри	Брой	80 000	80 000	80 000

Ученици, участвали в Ученическите игри за деца с увреждания.	Брой	250	250	250
Деца и ученици, получили средства по ПМС № 129/2000 г. –държавни училища на МОН	Брой	70 000	80 934	80 934
Ученици, за които са приложени мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни училища, финансирани от МОН и от общински училища, класирани по раздел II от Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби.	Брой	500	500	328
Обучени училищни психолози, педагогически съветници, логопеди и други педагогически специалисти.	Брой	150	150	

4.6.Отчет на разходите по програмата

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	8 292 100	6 898 470	1 626 663	4 100 736
от тях за:				
Персонал	3 648 100	2 281 716	557 336	1 395 059
Издръжка	4 644 000	4 616 754	1 069 327	2 705 677
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	91 101	25 362	63 293
от тях за:				
Стипендии, <i>от тях за:</i>		63 855	11 880	34 830
<i>Стипендии за стимулиране на деца с изявени дарби</i>		<i>63 855</i>	<i>11 880</i>	<i>34 830</i>
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата		27 246	13 482	28 463
Общо разходи по бюджета (I+II)	8 292 100	6 989 571	1 652 025	4 164 029
Численост на щатния персонал	136	136	136	136

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 4 164,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 4 100,7 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги, както и разходите на МОН и ВРБ по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“.

Отчетените администрирани разходи са в размер на 63,3 хил. лв. и включват 34,8 хил. лв. за стипендии по програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби на училищата, ВРБ към министъра на образованието и науката, 27,2 хил. лв. за подпомагане обучението на български ученик в Cambridge School of Visual & Performing Arts и 1,3 хил. лв. разходи за награди „Най-добър реализатор“ в Ученическите игри за 2018 г.

5. Преглед на изпълнението на програма „Образование на българите в чужбина”

Програмата цели осигуряване на образователни дейности на българите зад граница, чрез създаване на условия за обучение по български език и литература, история и география на България, съхраняване на национална идентичност, култура и самобитност, осигуряване на завръщането на децата и учениците в родината без приравнителни изпити по български език и литература, история и география на България, както и създаване на условия за продължаване на обучението във висши училища в България.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

5.1. По продукт/услуга – Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

- по Национална програма „Роден език и култура задграница“ 2018 г. са оценени 165 проектни предложения;
- актуализиран е списък на Българските неделни училища в чужбина – 208 училища;
- извършен е мониторинг на дейността на 19 неделни училища;

5.2. По продукт/услуга – Български държавни училища в чужбина. Обучение по български език и литература, история и география на България

- проведени са държавни зрелостни и изпити и външно оценяване за учениците от в българските държавни училища в Прага и Братислава;
- осъществени са проверки от МОН на ръководно-контролната дейност на директорите на българските държавни училища и са дадени предписания за нейното подобряване;
- обезпечени са българските държавни училища в чужбина с необходимите учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване и училищна документация за началото и края на учебната година;

5.3. По продукт/услуга – Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

- осигурени са преподаватели в средните и висши училища, в които се обучават ученици и студенти с българска народност - организиран и проведен е конкурса за избор на преподаватели за средните и висши училища /по български език и литература и българска народна музика и танци/ в Украйна, Молдова, Сърбия и Казахстан;
- изпратена е информацията относно одобрените кандидати в приемащата страна;
- след получено потвърждение от приемащата страна на предложените кандидати за преподаватели от Р Молдова и Сърбия са изготвени заповеди за тяхното командироване за учебната 2018/2019 година;
- осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите, чрез проучване на представените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции;
- изготвени са 25 заповеди за командироване на преподаватели по линия на ПМС № 103 за Украйна, Р Молдова, Р Сърбия и Румъния за учебната 2018/2019 година. Разкрити са 2 нови преподавателски места за Украйна и Молдова;
- организирани са квалификационни и езикови курсове и педагогически и езикови практики на учители, ученици и студенти от българските общности в чужбина - общия

брой на участниците в проведеното обучение е 34 преподаватели, 20 студенти и 73 ученици;

- на 11 май е Осъществена инициативата на МОН „Розите на България“ в повече от 60 населени места с над 120 неделни училища в 25 държави, както и в 1208 детски градини и училища в България;
- изготвено е и прието ПМС № 90/29.05.2018 г. за българските неделни училища в чужбина;
- изменена е Наредбата за прием на студенти в държавните висши училища;

5.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Целева стойност			
	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 30.06.2018 г.
Учебно-помощна литература, изпратени да задоволят нуждите, както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	Брой тома	2 000	2 000	-
Учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	Брой	400 преподаватели, 450 ученици и студенти	400 преподаватели, 450 ученици и студенти	34 преподаватели 93 студенти и ученици
Изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	Брой	30	30	25
Чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдих	Брой	240	240	
Проведени конкурси за директори на държавните училища в чужбина	Брой	2	2	
Проведен подбор за заемане на длъжността „учител“ в държавните училища в чужбина	Брой	16	16	
Извършени проверки на дейността на държавните училища в чужбина	Брой	2	2	1
Финансирани образователни проекти по НП „Роден език и култура зад граница“	Брой	137	137	
Разгледани и оценени междинни и окончателни финансови и съдържателни отчети по НП „Роден език и култура зад граница“	Брой	274	274	242
Български неделни училища в чужбина, финансирани по ПМС № 334/08.12.2011 г.	Брой	190	208	208
Разгледани и оценени междинни и окончателни финансови и съдържателни отчети по ПМС № 334/08.12.2011 г.	Брой	190	190	173

5.5.Отчет на разходите по програмата

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 461 100	3 738 396	706 705	1 482 937
от тях за:				
Персонал	1 350 100	1 350 100	329 317	655 671
Издръжка	2 111 000	2 388 296	377 388	827 266
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 000 000	7 833 635	0	43 959
от тях за:				
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина	8 000 000	7 833 635	0	43 959
<i>Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина - средства по чл.12 от ПМС № 334/2011 г. за българските неделни училища в</i>	<i>8 000 000</i>	<i>7 833 635</i>	<i>0</i>	<i>43 959</i>
Общо разходи по бюджета (I+II)	11 461 100	11 572 031	706 705	1 526 896
Численост на щатния персонал	61	61	49	49

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 1 527,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 483,0 хил. лв. и включват разходите на МОН и държавните училища в чужбина за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на – 44,0 хил. лв. и включват предоставеното финансиране по ПМС № 334 от 08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина за организиране на обучение за българите, живеещи извън Република България.

6. Преглед на изпълнението на програма “ Учене през целия живот ”

Програмата цели създаване на условия на всеки гражданин в Република България да развива личностните и професионалните си способности за подобряване качеството на живот и конкурентоспособността на националната икономика.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

6.1. По продукт/услуга – Разработване на политики за учене през целия живот

- актуализиран е състав на Националната координационна група за учене през целия живот (Заповед № РД 09-439 от 19.03.2018 г. на министъра на образованието и науката);
- на заседание на Националната координационна група за учене през целия живот са обсъдени Основните параметри на изпълнението на Плана за действие за 2017 г. в изпълнение на НСУЦЖ за периода 2014-2020 г., проекта на План за действие за 2018 г. и

работната програма за 2018 г. на националния координатор за учене на възрастни (30.03.2018 г.);

- проведена е работна среща на Координационния съвет на Национална платформа „Обединени за ученето на възрастни“;
- организиран и проведен семинар за обществени консултации на регионално равнище на управление, свързан с формулиране на пътища и мерки за повишаване на уменията на възрастните;
- извършена е актуализация на Националната информационна система за учене на възрастни;
- организирани и проведени две тематични кръгли маси от НЗП на EPALЕ „Обучението на възрастни – насочване, включване и популяризиране“ и „Обучението на лица, лишени от свобода“; организирано обучение от НЗП на EPALЕ за придобиване на умения за онлайн писане;
- изготвен и съгласуван проект на План за действие за 2018 г. в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.;
- надгражда се Националната контактна мрежа „BG – EPALЕ“ чрез включване на нови заинтересовани страни;
- с цел ориентиране на професионалното обучение към потребностите на бизнеса, свързани с квалификацията на работната ръка се актуализира СППОО и държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии;

6.2. По продукт/услуга – Ограмотяване на възрастни

- извършена е подготовка и публикуване на материали, свързани с учене през целия живот (включително по EPALЕ, Еразъм +) във в. „Аз-буки“;
- публикувани са експертни текстове, свързани с учене през целия живот и приобщаващо образование (вкл. по EPALЕ, Еразъм +) в научно-методическите списания, издавани от „Аз-буки“;
- участие в семинари и представяне на възможностите за популяризиране на текстове, свързани в новите образователни стандарти, обмен на добри практики, учене през целия живот

6.3. По продукт/услуга – Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране

- увеличен е броят на центрoвете за професионално обучение лицензирани са нови ЦПО; лицензирани ЦПО са допълнили лицензията си с нови професии (карта с разпределение на ЦПО е налична на адрес <http://www.navet.government.bg/bg/registar-na-tsentrrovete-za-profesiona/>); за отчетния период има един лицензиран ЦПО;
- получените лицензии покриват почти целия списък с професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение с професии от първа до трета степен на професионална квалификация;
- проведени са четири информационни дни с цел оказване на методическа помощ на ЦПО по прилагане на актуализираната нормативна уредба в сферата на ПОО.
- усъвършенстван е механизмът за последващ контрол на ЦПО;

- с данни от Информационната система на НАПОО се поддържат публични регистри с информация за: данни за контакт с ЦПО, притежаващи лицензия за обучение по конкретна професия – за улеснение на гражданите и бизнеса; ЦПО с отнети лицензии – вкл. и с временно отнети лицензии, които нямат право да организират обучение по ЗПОО и др.;
- въведен е в експлоатация нов модул към ИС на НАПОО за проверка на издаваните от ЦПО Свидетелства за професионална квалификация преди включването им в регистъра с издадени документи, подготвени са инструкции и са проведени онлайн обучения за потребителите;

6.4. По продукт/услуга – "Еразъм+"

- насърчени са партньорствата между всички форми на образование и обучение, от една страна, и пазара на труда, от друга, с цел преодоляване на актуалните предизвикателства: високото ниво на безработица, ранното напускане на училище и липсата на висококвалифицирана работна ръка;
- поддържат се онлайн базирани информационни продукти;
- организирани са информационни семинари и обучение за всички заинтересовани страни;
- осигурена е публичност на българските успехи чрез публикуване на интернет и фейсбук страницата на ЦРЧР и порталите на ЕК;

6.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Организирано обучение за ограмотяване на възрастни и за придобиване на компетентности	Брой	5000	5000	
План за действие в изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.	Брой	1	1	
Годишен мониторингов доклад за изпълнението на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.	Брой	1	1	
Работни срещи на Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето за възрастни“	Брой	2	2	1
Подобрена функционалност и актуализирана база данни в Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) с актуализирана база с данни	Времева	x	x	x
Функционираща електронна платформа за мониторинг на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.	Времева	x	x	x
Функциониращи областни координационни групи за учене през целия живот	Брой	14	14	
Изпълнение на Национална програма в изпълнение на Обновената Европейска програма за учене на възрастни за периода 2018-2019 г.	Времева	x	x	
Разработване и изпълнение на Работна програма на Националното звено за подкрепа на Електронната	Времева	x	x	x

платформа за учене на възрастни (EPALE) за периода 2019-2020 г.				
Нарастване на участващите институции и организации в Националната мрежа за учене на възрастни	%	10%	10%	
Участници в Дни на ученето през целия живот	Брой	300	300	
Участници в събития за популяризиране на ученето през целия живот и в консултативен процес за набелязване на мерки за повишаване квалификацията на възрастни	Брой	700	700	175
Проведени уебинари за членове на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни”	Брой	10	10	
Консултативен документ с оценка на напредъка при изпълнението на националните цели за учене през целия живот и предложени мерки за повишаване квалификацията на възрастни	Брой	1	1	
Надграждане на Национална контактна мрежа „BG – EPALÉ” с нови институции и организации	Брой	400	400	
Поддържане и осигуряване със съдържание на електронна страница на български език на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа	Времева	x	x	
Брой участници в събития за промотиране на EPALÉ и ангажиране на заинтересованите страни	Брой	200	200	
Лицензиране на ЦПО и ЦИПО	Брой	80	80	32
Изменение на лицензия на ЦПО	Брой	40	48	48
Последващ контрол- проверки на ЦПО и ЦИПО, вкл. и на процедурите за валидиране на професионални знания и умения	Брой	130	130	93
Поддържане и надграждане на Информационната система на НАПОО предоставяща данни в реално време към публичните регистри	Времева	x	x	x

6.6. Отчет на разходите по програмата

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 370 100	2 370 100	612 583	1 014 104
от тях за:				
Персонал	1 587 100	1 587 100	537 316	883 660
Издържка	783 000	779 224	44 547	99 724
Капиталови разходи		3 776	30 720	30 720
Общо разходи по бюджета (I+II)	2 370 100	2 370 100	612 583	1 014 104
Численост на щатния персонал	93	93	91	91

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 1 014,1 хил. лв. Същите са ведомствени и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата.

7. Преглед на изпълнението на програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Дейностите по програмата са насочени към насърчаване на усилията на автономните висши училища за непрекъснато усъвършенстване на качеството на предлаганото висше образование, подпомагане на висшите училища при въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав, създаване на условия за включване на българските висши училища в европейското образователно пространство и усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите-членки на ЕС.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

7.1. По продукт/услуга – Разработване и изпълнение на политика в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование

- осигурени условия за ефективно функциониране на системата на висшето образование в Република България, както и за нейното модернизиране и оптимизиране – изготвени и приети нормативни актове за:
  - ✓ с ПМС № 27/23.02.2018 г. са изменени и допълнени ПМС № 90/2000 г. за реда и условията за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите в държавните висши училища на Република България; ПМС № 64/2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища; ПМС № 103/1993 г. за образователната дейност сред българите в чужбина;
  - ✓ извършени са промени в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ № 30/3.04.2018 г.);
  - ✓ прието е РМС № 341/21.05.2018 г. за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации на Република България през учебната 2018-2019 година;
  - ✓ прието е ПМС № 92/29.05.2018 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, приета с ПМС № 79/2000 г.;
  - ✓ прието е ПМС № 74/10.05.2018 г. за изменение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „юрист“, приета с ПМС № 82/2017 г.
  - ✓ приет е Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ № 56/6.07.2018 г.);
  - ✓ изготвен е проект на Правилник на Комисията за академична етика.

- контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища – извършени са шест проверки на ВУ: ТУ - Габрово; ВУАРР – Пловдив, НСА – София, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; АМТИИ – Пловдив; ТУ- Варна.
- Организиран и координиран е дейността за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност;
- поддържане, усъвършенстване и разширение на управленската информационна система за висшето образование - регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти; регистър на завършилите студенти и докторанти; регистър на акредитираните висши училища в България; регистър на академичния състав на висшите
- като пълноправен член на Европейската асоциация за осигуряване на качеството на висшето образование, НАОА допринася за подобряването и поддържането на високо ниво на качеството на висшето образование в българските висши училища; за споделяне на добри практики и за насърчаване на сътрудничеството на висшите училища с водещи европейски институции за висше образование;
- при осъществяване на акредитационните процедури НАОА изисква и прилага успешно Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование;

7.2. По продукт/услуга - Оценяване и поддържане на качеството на висшето образование

- извършва се мониторинг на процедурите по Закона за развитието на академичния състав в Република България по сигнали на засегнати лица - осъществявани са проверки на процедури за придобиване на научно-образователна или научна степен, както и за заемане на академични длъжности;
- използва се рейтинговата система на висшите училища в РБ, даваща възможност същите да бъдат сравнявани на базата на 52 индикатора, които измерват различни аспекти на учебния процес и научна дейност, удовлетвореността на студентите, престижа, връзките с пазара на труда и реализацията на завършилите;
- за осигуряване на обективност и професионализъм при осъществяване на акредитационните процедури в институциите за висше образование и научните организации по чл. 47 от ЗВО, при отчитане изискванията на ENQA и прилагане на ESG, през периода Акредитационния съвет на НАОА е утвърдил 172 Експертни групи с експертен състав, с включени: 470 хабилитирани лица; 60 студенти; 106 докторанти; 19 международни експерти; 7 потребители на кадри.
- за обновяване базата данни с експерти през периода АС, по предложение на ПК, е номинирал за участие в експертни групи 117 експерти.

7.3. По продукт/услуга - Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

- НАОА е реализирала дейности за приключване на общо 184 акредитационни процедури: 5 за институционална акредитация на висши училища; 27 за програмна акредитация на професионални направления; 22 за програмна акредитация на специалности от регулираните професии; 123 решения за програмна акредитация на докторски програми; 1 за оценяване на проекти за откриване и преобразуване на висше училище; 1 за

оценяване на проекти за откриване/ преобразуване на основно звено; 4 за оценяване на проекти за откриване на професионални направления; 1 за оценяване на проекти за откриване на специалности от регулираните професии;

- в НАОА са приключили 48 процедури, свързани със следакредитационно наблюдение и контрол за изпълнение на дадените от Акредитационния съвет или Постоянните комисии по области на висшето образование препоръки и спазване на капацитета, от които: 4 за институционална акредитация; 35 за програмна акредитация на професионалните направления; 8 за програмна акредитация на специалности от регулираните професии;
- осъществена е 1 процедура за установяване на съответствие/несъответствие между обучаваните студенти и капацитета на висши училища, определен с решение на НАОА.

7.4. По продукт/услуга - Академично и професионално признаване на образователни документи

- извършена е проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писмени запитвания;
- изпълнени са административните услуги по издаването на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи и на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България;
- изпълнена е административната услуга по издаването на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Р България по нерегулирани професии съгласно чл. 3, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на удостоверения, свързани с придобита професионална квалификация на територията на Р България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка;
- извършена е проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища, за проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и изготвяне на препоръка за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища.
- Проверка на квалификационно ниво по Националната квалификационна рамка и Европейска квалификационна рамка и академични права на образователни документи.

7.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Разработени проекти на нормативни актове	Брой	7	7	7
Извършени проверки по реда на ЗРАСРБ	Брой	2	2	1
Извършени проверки по реда на ЗВО	Брой	5	5	5

Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища	Брой	46 000	46 000	45 781
Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища, за обучение срещу заплащане	Брой	10 000	10 706	10 706
Утвърден брой студенти в частните висши училища	Брой	16 000	16 000	14 335
Утвърден брой студенти – българи, живеещи извън РБ в държавните висши училища, съгласно ПМС №103/1993г.	Брой	1 000	2000	2000
Утвърден брой студенти – граждани на Република Македония, в държавните висши училища, съгласно ПМС № 228/1997г.	Брой	150	150	150
Утвърден брой докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища	Брой	2 330	2 330	2 278
Утвърден брой докторанти в частните висши училища	Брой	140	154	154
Утвърден брой докторанти в научните организации	Брой	310	310	310
Утвърден брой докторанти – българи, живеещи извън Република България, съгласно ПМС № 103/1993 г.	Брой	20	40	40
Проверка автентичността на образователни документи	Брой	100	10 285	10 285
Признаване на чуждестранни дипломи за висше образование	Брой	366	366	243
Удостоверяване на придобити професионални квалификации	Брой	102	102	95
Издадени удостоверения за професионални квалификации, в т.ч. Комплексна административна услуга "Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионални квалификации"	Брой	96/16	96/16	93/29
Проверка на статут на висши училища по чл.17, ал.3 от Наредбата за академично признаване	Брой	245	245	206
Проверка за автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от НАП	Брой	210	210	174
Преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център	Брой	595	595	184

7.6. Отчет на разходите по програмата

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	8 248 300	9 028 598	615 701	4 223 056
от тях за:				
Персонал	1 707 700	1 707 700	397 561	844 708
Издръжка	6 540 600	4 361 836	218 140	413 399
Капиталови разходи		2 959 062	0	2 964 949
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	98 000	98 000	180	60 314
от тях за:				
Издръжка, от тях за:	98 000	98 000	0	0
<i>Средства по чл. 73а, ал. 6, т. 1 от Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети в размер</i>	<i>98 000</i>	<i>98 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			180	180
Субсидии за нефинансови предприятия				49 895
Членски внос				10 239
Общо разходи по бюджета (I+II)	8 346 300	9 126 598	615 881	4 283 370
Численост на щатния персонал	66	66	65	65

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 4 283,4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 4 223,1 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер 60,3 хил. лв. и включват платен членски внос за EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education), както и предоставените средства от държавния бюджет за 2018г. по чл. 91, ал. 1, т. 1 и чл. 73а, ал. 6 от Закона за висшето образование на Националното представителство на студентските съвети.

8. Преглед на изпълнението на програма „Студентско подпомагане”

Дейностите по програмата са насочени към подобряване на условията за достъп до висше образование чрез прилагане на финансови мерки за подпомагане на студенти, докторанти и специализанти. Програмата включва и дейности по координация участието на студентски организации по програми и проекти в областта на образованието, науката и културата, създаване на условия за развитие на студентски спорт и туризъм и за изяви в областта на

театралните, певчески и танцови изкуства; информационно осигуряване и издаване на образователни и учебни материали.

Налице е изпълнение на заложените цели за провеждането на политика в полза на студентите в извънучебно време чрез подпомагане на дейности на национално равнище - развитие на международно сътрудничество и взаимодействие със световни, национални и регионални студентски организации; европейска интеграция; социални проекти и подпомагане на студенти в неравностойно положение; предприемачество и улесняване на достъпа до пазара на труда; кариерно и професионално развитие; програми и проекти в областта на образованието, науката и културата; неформално образование и обучение; компютърни, театрални, певчески и танцови изкуства; информационно осигуряване и издаване на образователни и учебни материали и спорт, туризъм и осмисляне на свободното време.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

8.1. По продукт/услуга - Разработване на политика за студентско подпомагане (ДВУ)

- подготвен и внесен за обсъждане е пакет за изменение и допълнение на Постановление № 90 на Министерския съвет от 2000 г, за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации с цел увеличаване размера на стипендиите на докторантите и предоставяне на стипендии на студенти от приоритетни професионални направления;
- предоставени са отговори до висши училища и студенти, на поставени от тях въпроси, свързани с планирането и разпределението на стипендиите, субсидирани от държавна бюджет и предоставяни по реда и при условията на ПМС 90/2000 г.

8.2. По продукт/услуга - Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири (ДВУ)

- събрана е информация за реализираните леглодни и хранодни и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища за първото полугодие на 2018 г.
- оказвано е съдействие на висшите училища в работата им с информационната система ORAK R5, версия Общежития. Уеб-базираната програма позволява оторизиран достъп до обобщени справки за настанените и до схемите на общежитията. Системата има активна връзка с Регистъра на действащите и прекъснали студенти и докторанти, поддържан от МОН. Системата се ползва във всички 156 студентски общежития в страната.

8.3. По продукт/услуга - Студентски стипендии (ДВУ)

- събрана и обобщена е информация за вида, размера и броя на предоставените стипендии през първото полугодие на 2018 г.;
- извършено е планиране на показателите за предоставяне на стипендии по реда на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации през първото полугодие 2018 година.
- осъществени са дейности по проект „Студентски стипендии“ - фаза 1, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 — 2020 година“, съфинансирана от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

8.4. По продукт/услуга - Кредитиране на студенти и докторанти (ДВУ и ЧВУ)

- с РМС 70/05.02.2018 г. е издадена държавната гаранция за 2018 г. в общ размер на 50 млн. лв. Изготвено е и прието РМС 363/29.05.2018 г. за одобряване на държавните гаранции по ЗКСД в общ размер до 50 млн. лв. за бюджетната 2018 година;
- публикувана е Покана към банките за сключване на типов договор за кредитиране на студенти и докторанти. Сключени са споразумения за издаване на държавна гаранция за 2018 г. между министъра на образованието и науката и банките, подписали типов договор за кредитиране на студенти и докторанти;
- проведена е среща на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите, на която са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и е обсъден размерът на държавната гаранция по ЗКСД за 2019 г.;
- изготвен е „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2017 година“;
- методически се подпомагат банките, висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране“, достъпна от електронната страница на Министерството на образованието и науката;

8.5. По продукт/услуга - Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите (ДВУ и ЧВУ)

- изискана и обобщена е информация (проекти) от висшите училища за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 129/2000 г. през първото полугодие на 2018 година;
- извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища;

8.6. По продукт/услуга - Подпомагане на дейностите на националните студентски организации

- осигурена е финансова подкрепа при организирането на редица студентски мероприятия, организирани от Национално представителство на студентските съвети и Асоциация за университетски спорт "Академик";
- регулярно се отчита участието на студентите в плановите изяви на центровете и съставите на НСД, концентрирани по интереси и организации;

8.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	Брой в хил.	10 684	10 684	5 144
Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	Брой в хил.	1 646	1 646	677
Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	Брой	20 250	20 250	19 134

Чуждестранни студенти – стипендианти	Брой	1 550	1 550	1 228
Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти	Брой	2 750	2 750	1541
Редовни докторанти с еднократна стипендия	Брой	330	330	110
Студенти, подпомогнати по проекти за спортуване	Брой	155 000	155 000	
Поддържане на информационна система за настанените лица в студентските общежития	Времева	х	х	
Студенти-участници в изявите на НСД	Брой	4 500	4 500	2 300

8.8.Отчет на разходите по програмата

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 марг 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	1 414 300	3 662 916	175 698	352 415
от тях за:				
Персонал	398 100	398 100	95 089	197 663
Издръжка	1 016 200	3 264 816	80 609	153 419
Капиталови разходи				1 333
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 150 000	8 150 000	2 012 558	4 118 293
от тях за:				
Издръжка, от тях за:	2 150 000	2 150 000		396 510
<i>Средства по чл. 4, т. 3 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти</i>	<i>1 850 000</i>	<i>1 850 000</i>		<i>396 510</i>
<i>Средства за парична помощ на студенти при ползване на свободно наета квартира съгласно Наредбата за ползване на студентските общежития и столове</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>		
Лихви			-20 199	-23 909
Субсидии за нефинансови предприятия	6 000 000	6 000 000	2 032 757	3 745 692
<i>Субсидии за нефинансови предприятия - средства за хранодни и леглодни за студентски столове и студентски общежития</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>	<i>2 032 757</i>	<i>3 745 692</i>
Общо разходи по бюджета (I+II)	9 564 300	11 812 916	2 188 256	4 470 708
Численост на щатния персонал	17	17	16	16

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 4 470,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 352,4 хил. лв. и включват разходите на

Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 4 118, 3 хил. лв. и включват изплатената премия на банките за добро управление по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, платените лихви по кредити по ЗКСД в случаите на раждане/осиновяване на второ или следващо дете или при настъпване на смърт на кредитополучателя или трайна нетрудоспособност и предоставените средства от държавния бюджет за студентски столове и студентски общежития на „Студентски столове и общежития” ЕАД, гр. София и средствата за частните висши училища по ПМС № 129/11.07.2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините.

9. Преглед на изпълнението на програма “Международен образователен обмен”

Чрез програмата се създават условия за стимулиране на академичната мобилност и активизирането на участието на българските средни и висши училища в международни образователни програми. Академичният обмен на ученици, учители, студенти, преподаватели, изследователи, научни работници е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Обменът се осъществява както по линия на различни европейски образователни програми, така и посредством сключване и изпълнение на двустранни споразумения, договори, протоколи за сътрудничество в областта на образованието.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

9.1. По продукт/услуга - Развитие на международния академичен обмен

- подготвени са нови, актуализирани са действащи и се изпълняват международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката;
- изготвен е проект на Програма за сътрудничество между МОН на Република България и Министерството на науката и образованието на Република Хърватия за сътрудничество в областта на науката и образованието за периода 2018 - 2021 година, програмата е подписана в Загреб на 4 юни 2018 г.
- изготвен е проект на Споразумение за сътрудничество в областта на образованието между МОН на Р България и Министерството на образованието и подготовката на СР Виетнам за периода 2018-2022 г. срокът за обществено обсъждане е до 19 юли 2018 .
- приета е Програма за сътрудничество в областта на образованието и науката между правителството на Република България и правителството на Република Армения за периода 2018-2022 г.(ПМС 311/10.05.2018 г.);
- изготвен е проект на Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на образованието между Министерство на образованието и науката на Република България и Министерство на образованието на Република Азербайджан;

- изготвена е Програма за сътрудничество между Министъра на науката и висшето образование на Република Полша и Министерството на образованието и науката на Република България 2018-2021;
- актуализирано е Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието, младежта и физическото възпитание на Чешката република за сътрудничество в областта на образованието и науката през периода 2019 – 2022 г.;
- изготвен е Протокол за сътрудничество и обмен между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието и науката на Украйна за учебните 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 и 2022/2023 години.
- осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори;
- организирана е процедурата по приемане за обучение на чуждестранни студенти, специализанти и докторанти;
- реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕPUS III: Общо 182 мобилности: в т. ч. изходящи мобилности – 70 човека и входящи мобилности – 112 човека.

9.2. По продукт/услуга - Издръжка на българските лекторати в чужбина

- в изпълнение на международните договорености в областта на образованието и науката, МОН поддържа, администрира и финансира за академичната 2017-2018 г. 34 лекторски места в 20 държави (14 в държави членки на ЕС, 4 в държави извън ЕС, 1 в КНР и 1 в Индия).
- изготвен е анализ на състоянието на българистиката по света, включително и преподаването на български език в чужди университети, извън финансираните от МОН лекторати.
- изготвен анализ на дейността на лекторите през зимния семестър на академичната 2017-2018 година на основание получените отчети;
- открити са два нови лектората – Страсбург и Кьолн за следващата академична 2018-2019 година;
- МОН е съорганизатор на Дните на българския език във Форли, Италия (м. април 2018), в които взеха участие лектори на МОН.
- за трета поредна година МОН предостави награден фонд за преводачески конкурс по български език в Атинския университет (май 2018 г.).
- обновен е състава на Комисията за подбор на лекторите за 2018-2019 година и са променени правилата за работата на Комисията;
- организиран е конкурс за избор на лектори за висшите училища в чужбина за 2018-2019 година – публикувана обява и събрани кандидатури (конкурсът ще се проведе в началото на м. юли).

9.3. По продукт/услуга - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

- в изпълнение на международните двустранни договорености в областта на образованието ежегодно се провеждат Международни летни езикови семинари по български език и

култура за чуждестранни българи и слависти в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ в периода юли – август. Получени са общо 130 кандидатури за участие от 32 държави; изпратени са потвърждения на одобрените участници и е финализирана подготовката за провеждане на семинарите в двата университета;

9.4. По продукт/услуга - Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- командировани са 2 преподаватели в университета;
- осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;

9.5. По продукт/услуга - Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации

- реализирани са участия в 12 заседания на органите на ЕС (всички общо 10 редовни заседания на Комитета по образование, 1 съвместно заседание на комитета по образование и комитета по заетост, 1 работна група към ЕК) от страна на представител на МОН в Постоянното представителство на Република България към ЕС в Брюксел и/или от столицата.
- реализирани са участия във всички (общо 2) редовни заседания на Съвета на ЕС по образование, младеж, култура и спорт, във формат „Образование“ - на 15 февруари и 22 май 2018 г. в Брюксел, 1 редовно (29 май 2018 г, Брюксел

9.6. По продукт/услуга - Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)

- представители на НАПОО, членове на комисии и работни групи към ЕК са взели участие в заседанията на: Европейската мрежа за създаване и развитие на Европейска система за трансфер на кредити в ПОО ; в работна група Европа 2020 за професионално образование и обучение 2016-2018 - Учители и наставници при обучението на работно място” към Европейската комисия – проведено 1 заседание;
- резултатите от срещите и предоставената информация се публикуват на сайта на НАПОО, за да бъдат ползвани и от други институции;
- като представител на България в мрежата РеферНЕТ НАПОО публикува актуални новини на сайта на мрежата.refernet.bg; участва в подготовката и представянето в CEDEFOP на Политическия доклад за напредъка в ПОО, обхващащ периода март 2016-март 2017 г.;
- проведени са регионални конференции в Бургас и в Стара Загора, на които са обсъдени политики и добри практики в ЕС, на национално ниво и в региона;
- разработени и редактирани са публикациите, предназначени за популяризиране на ПОО в България за събития, част от програмата на Европредседателството – брошури 5 вида;

- планирани, организирани и проведени са: среща на Генералните директори по ПОО и Европейска кон-ференция „ПОО – предпочитан избор“ в рамките на Българското председателство. Осъществено е ефек-тивно участие в дейности на ЕК, Съвета, Европейския консултативен съвет по ПОО, както и в годишната среща на Европейската мрежа за осигуряване на качество в ПОО (EQAVET).

9.7. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Организиран образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори	Брой	12	12	
Организиран семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	Брой	35	35	34
Приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	Брой	400	400	30
Организиран семинари, конференции, свързани с прилагането на Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот	Брой	3	3	0
Организиран специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	Брой	70	70	30
Действащи български лекторати в чужбина	Брой	41	41	34
Чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	Брой	185	185	
Организиране на национални конференции, семинари, кръгли маси и др. за популяризиране на европейските инструменти за насърчаването на Ученето през целия живот - ЕКР/НКР, ECVET в ПОО, ECTS, валидиране, осигуряване на качеството и др.	Брой	3	3	
Участие на НАПОО като национален координатор на мрежата към CEDEFOP - ReferNet –България“.	Брой	1	1	2

9.8. Отчет на разходите по програмата

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 681 400	2 681 400	573 683	1 325 702
от тях за:				
Персонал	581 400	581 400	140 370	282 180
Издръжка	2 100 000	2 100 000	433 313	1 043 522
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	990 000	990 000	296 154	378 063
от тях за:				
Стипендии, <i>от тях за:</i>	440 000	440 000	1 800	1 982
<i>Стипендии по международни и двустранни споразумения и програми за образователен и културен обмен</i>	<i>440 000</i>	<i>440 000</i>	<i>1 800</i>	<i>1 982</i>
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата				3 600
Субсидии за нефинансови предприятия			6 250	6 423
Субсидии за организации с нестопанска цел			19 572	19 572
Членски внос	200 000	200 000	196 833	202 700
Разходи за предоставени помощи за организации и дейности в чужбина, <i>от тях за:</i>	350 000	350 000	71 699	143 786
<i>Средства по чл. 4 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова, ратифицирано със Закон приет от 39-то Народно събрание на 8.12.2004 г.</i>	<i>350 000</i>	<i>350 000</i>	<i>71 699</i>	<i>143 786</i>
Общо разходи по бюджета (I+II)	3 671 400	3 671 400	869 837	1 703 765
Численост на щатния персонал	18	18	16	16

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 1 703,8 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 325,7 хил. лв. и включват разходите на Министерството за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 378,1 хил. лв. и включват предоставени средства за Токийския университет за чужди езици за изучаването на български език от японски студенти за учебната 2017/2018 година, по сключено споразумение за партньорство за провеждане на международна съвместна конференция; за членски внос за Асоциация Европейски регистър

за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR), в Асоциация на Кеймбридж училищата в България, в Постоянната международна конференция на инспекторатите по образование (SICI), в ЕФРО, в Европейския университетски институт, както и предоставените на Тараклийския държавен университет средства за издръжка на обучение и за стипендии на студентите.

10. Преглед на изпълнението на програмата „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Дейностите по програмата са насочени към създаване на благоприятна среда за кариерно развитие на учените, подпомагане изграждането на ново поколение учени, насърчаване на мобилността и на възможностите за придобиване на нови знания и умения. Програмата цели повишаване на трансфера на знания и иновации към икономиката и обществото и укрепване на връзката „наука – бизнес“; увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации чрез въвеждане на модел на финансиране, ориентиран към резултатите от научноизследователската дейност и тяхното приложение в обществото и икономиката; развитие на интереса към научноизследователска дейност на ученици и студенти и задържане на младите и талантиливи хора в науката.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

10.1. По продукт/услуга - Оценка на развитието на националния научен потенциал

- извършен е анализ на годишните отчети за 2017 г. по изпълнението на бюджетните средства за наука, предоставени по Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност”. Предоставени са 70% от утвърдените със ЗДБ за 2018 г. средства за научна дейност на ДВУ въз основа на оценката на годишните отчети за 2017 г.;
- разработен и утвърден е актуализиран Правилник за наблюдение и оценка на висшите училища научните организации, както и на дейността на ФНИ;
- предприети са действия по сключване на договори за абонамент за пълнотекстовата и наукометричните бази данни на Scopus;
- разработен и приет е годишен доклад за наука за 2016 г. (Протоколно решение № 24.3 на МС от 20.06.2018 г.);
- съвместно с Хумболтовия съюз в България е проведена среща за представяне на резултатите от приетата актуализираната Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г.

10.2. По продукт/услуга - Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- изготвен е проект на Оперативен план с дейности за първия етап на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г.

- в изпълнение на Национална пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ) е организирано заседание на Постоянния комитет, като е одобрено финансиране за първи етап на 14 инфраструктурни обекти.
- изготвени и подписани са споразумения между МОН и инфраструктурни обекти от НПКНИ по приключване на договорните отношения по сключени през 2011 г. договори за предпроектни проучвания в изпълнение на НПК от 2011 г.;

10.3. По продукт/услуга - Повишаване на общественото значение на науката

- организиран и проведен е Националният конкурс „Млади таланти” 2018 г., целта на който е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание;
- организирана и проведена е официалната церемония по връчване на ежегодните награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката;
- проведени са специализирани форуми с участие на млади учени. МОН е основен партньор на Британски съвет в конкурса за комуникация на науката „Лаборатория за слава– Famelab” и „Софийския фестивал на науката”;
- организирано и осъществено е посещение на млади учени и представители на български медии в СИЗ на ЕК в Испра, Италия;
- организиране и осъществяване присъединяването към Европейски консорциуми BVMRI, ESS, SHARE, ACTRIS и ELI;
- присъединяване към EURO Argo ERIC.

10.4. По продукт/услуга - Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието”

- участие в работни групи за отворен достъп до научна информация и подготвен национален доклад за изпълнение на политиките за отворен достъп.

10.5. По продукт/услуга - Развитие на научния потенциал, чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване, квалификация и специализация на учените

- реализирани са дейности по администриране на Наредбата за условията и реда за включване на научноизследователски организации със седалище в Република България в Националния списък на научноизследователските организации, които могат да приемат чужденци за разработване на научноизследователски проекти – актуализиран състав на Комисията и проведено заседание за включване на научноизследователска организация в Националния списък.

- разработени са проекти на 11 Национални програми в приоритетни научни области;

10.6. По продукт/услуга - Разработване на конкурси и програми за насърчаване на фундаменталните и приложните изследвания в системата на образование на Р. България чрез финансиране на конкурсен принцип. Разработване и въвеждане на механизъм за контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати

- утвърдена е Годишна оперативна програма на Фонд „Научни изследвания“ за 2018 г.,
- подготвена е документация за промени в Правилника на Фонд „Научни изследвания“ инициирани от ФНИ;

- подготвени и приети са документи за провеждане на конкурси за фундаментални научни изследвания, за фундаментални научни изследвания по обществени предизвикателства, за фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти и за българска научна периодика. Документите за конкурсите са съгласувани с МФ;
- провежда се рецензиране на отчети на проекти по конкурси от 2014 и 2016 г.;
- приети са оценки на отчети на проекти и са финансирани втори етапи на проекти;
- приети са промени в процедурата за подкрепа за провеждане на международни научни форуми в България.

10.7. По продукт/услуга - Подпомагане развитието на научния потенциал и научните изследвания на програмно-проектен конкурсен принцип

- утвърдени насоки и методика за оценка по процедури:
  - ✓ конкурс за проекти по програми за двустранно сътрудничество 2018 г. – България – Китай;
  - ✓ конкурс за проекти по програми за двустранно сътрудничество 2018 г. – България – Франция по програма „РИЛА“;
  - ✓ конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2018 г.;
  - ✓ конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания по обществени предизвикателства – 2018 г.;
  - ✓ конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2018 г.;
  - ✓ конкурс „Българска научна периодика - 2018 г.“;
  - ✓ конкурс за финансиране проекти по програми за двустранно сътрудничество 2018 г. – България – Китай – изследователски проекти;
  - ✓ конкурси за програми ЕРА-НЕТ и други международни конкурси

10.8. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на фонд „Научни изследвания“	Времева	x	x	x
Абонамент за достъп до наукометрични бази данни Web of Science и SCOPUS	Брой	2	2	2
Брой изградени сътрудничества на екипи между научните организации	Брой	100	100	60
Шестмесечни и годишни отчети по изпълнението на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на	Брой	33	33	33

държавните висши училища научна или художественотворческа дейност				
Подкрепа за национални научни инфраструктури	Брой	11	11	11
Участие в европейските научни инфраструктури	Брой	5	5	5
Участие на експерти в специализираните групи на ЕСФРИ и ЕРИК	Времева	x	x	x
Проведени състезания за млади таланти	Брой	2	2	2
Участие на български учени в национални, регионални и европейски конкурси за награди за научни постижения	Времева	x	x	x
Представяне резултати от постиженията на българската наука	Времева	x	x	x
Поддържане на национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес	Времева	x	x	x
Оценка и систематизиране на качество и количество на информацията, осигуряване на отчетност пред обществото чрез регулярни годишни анализи и доклади за състоянието и развитието на националната научна система.	Брой	1	1	1
Програми за интеграция и реинтеграция на българската научна диаспора	Времева	x	x	x
Привлечени утвърдени български учени	Брой	10	11	11
Подкрепени млади учени	Брой	100	100	10
Разработване и предлагане на концепция за задържане на младите българи в кариерната пътека на науката (за извършване на изследвания, преподавателска работа, практически дейности)	Брой	-	-	-
Подкрепа за участие на български учени в конкурсите на „Хоризонт 2020“	Времева	x	x	
Брой проекти, финансирани от различни европейски и национални програми	Брой	150	150	120
Анализ за участието на България в Рамковите програми на Европейската комисия	Времева	x	x	
Брой европейски и международни научни организации в които България участва	Брой	4	4	1
Разширяване на двустранното сътрудничество	Времева	x	x	
Абонаменти за достъп до пълнотекстови бази-данни и мрежи	Брой	1	1	
Отворен достъп до научна информация	Времева	x	x	
Участие в европейски и трансевропейски програми за мобилност и квалификация в които българските учени имат участие	Времева	x	x	

10.9. Отчет на разходите по програмата

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	20 237 300	38 908 437	564 540	3 371 380
от тях за:				
Персонал	1 517 300	1 517 300	476 064	625 874
Издръжка	18 720 000	37 391 137	88 476	2 745 506
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0	117 287
от тях за:				
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата				70 650
Субсидии за нефинансови предприятия				46 637
Общо разходи по бюджета (I+II)	20 237 300	38 908 437	564 540	3 488 667
Численост на щатния персонал	21	21	20	20

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 3 488,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 3 371,4 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 117,3 хил. лв. и включват предоставени субсидии от Фонд „Научни изследвания“ по договори за научни изследвания.

11. Преглед на изпълнението на програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Създадени са условия за участие в европейските и международни научни организации, както и в специалните програми и инструменти на Хоризонт 2020; в регионални научни инициативи и дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия; Изпълняват се ангажиментите на страната ни в областта на двустранното научно-техническо сътрудничество. През 2017 г. е разширен обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки – подписани са междуправителствена програма с Австрия и два меморандума за сътрудничество с Армения и Япония.

Членството на България в престижни международни организации осигурява възможност за достъп на български учени до световни знания и най-съвременни научни съоръжения.

По програмата са предоставени следните продукти/услуги:

11.1. По продукт/услуга - Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство

- организиране и провеждане на неформален съвет на министрите с ресор Наука (1 февруари 2018 г.);
- организиране на 37 среща ЕРАК в Пловдив (15-16 март 2018);
- организирано и проведено заседание на РГ Научни изследвания/Атомни въпроси (14 март 2018г);
- организирано и проведено заседание на УС на ЕСФРИ (19-20 март 2018г) и на ЕСФРИ (21 март 2018г);
- изпълнени са дейности по проект „ResInfra@DR“ на Европейската програма за транснационално сътрудничество „Дунав 2014-2020“;
- през отчетния период са организирани и проведени следните конференции "Научноизследователски инфраструктури" (22-23 март 2018 г.) „Храни 2030 – изследвания и иновации за продоволствена сигурност и повишаване на качеството и сигурността на храните и хранителните системи“; "Финансови инструменти" (14 юни 2018 г.); „Формиране на дигиталното бъдеще на Европа: Високопроизводителни изчисления за научни и промишлени приложения в изключителни мащаби“;
- участие на заседание на Съвета на Европейския съюз по конкурентоспособност (част „научни изследвания“) на 28-29 май 2018 г.; изготвени са Рамкови позиции по досиета на ЕС;
- изготвен е проект на Споразумение между правителството на Република България и правителството на Китайската народна република за сътрудничество в областта на науката и технологиите;
- приет е Протокол за удължаване срока на действие на Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати за научно-технологично сътрудничество, подписано на 4 януари 2008 г. във Вашингтон (РМС 23/06.062018 г.);
- извършена е подготовка за сключване на Меморандум за разбирателство между Министерството на образованието и науката (МОН) и Държавния секретариат по образование, научни изследвания и иновации на Конфедерация Швейцария;
- присъединяване към нови 5 акции чрез приемане на Меморандума за разбирателство по програма КОСТ и номиниране на български представители в тях; съфинансиране на участие на български учени в програмата КОСТ (с начало на финансиране през 2017 г.);
- разширяване на участието в европейски програми ЕРА НЕТ със съфинансиране от Хоризонт 2020;
- разширяване на програмите за двустранно сътрудничество; финансиране на 20 нови проекта за двустранно сътрудничество и на проекти от предходни години;
- подготвени и приети са документи за провеждане на конкурс във връзка с ЦЕРН;

11.2. По продукт/услуга - Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- разработени са справки и анализи за ползваемостта на базите данни с научна информация;
- договорен е абонамент за 2018 г. за пълнотекстови бази данни на ЕЛЗЕВИР;
- реализирани са дейности по присъединяване на МОН към Декларации -рамка за сътрудничество във различни области на европейско сътрудничество.

11.3. По продукт/услуга - Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

- подкрепени са български учени за участие в Антарктическата програма; Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Русия (ОИЯИ); Национална програма „България в ЦЕРН“; ФУЛБРАЙТ; ИТЕР; КЛАРИН ЕРИК; Euro-BioImaging; Грид инициативата; Euro-Argo; BVMRI; ESS; ELI; EURO Argo ERIC; Подготвени за подписване са SHARE, ASTRIS.

11.4. По продукт/услуга - Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма

- предоставен е Интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове през Националния център за информация и документация; Центърът обслужва потребителите си и чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната;
- НАЦИД като потребител на софтуера и услугата, и като пълноправен член в системата COBISS.BG изгражда локална база данни в кооперираната онлайн библиографска система COBISS.BG в сътрудничество с Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“;
- поддържа се електронна база данни за защитените дисертационни трудове и списък на хабилитираните лица в Р България;
- предоставена е аналитична и библиографска информация на ведомства, институции, юридически лица и граждани;
- поддържа се електронна база данни за защитените дисертационни трудове и лицата на академични длъжности;
- поддържа се Регистъра за научната дейност в Република България;
- извършват се дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища, от институциите в системата на предучилищното и училищното образование и от МОН и неговите звена.

11.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2018 г.	Уточнен план 2018 г.
Подкрепа за участие на български учени в конкурсите на „Хоризонт 2020“	Времева	х	х	х
Проекти, финансирани от различни европейски и	Брой	50	50	15

национални програми				
Анализ за участието на България в Рамковите програми на Европейската комисия	Времева	x	x	x
Европейски и международни научни организации в които България участва	Брой	4	12	12
Разширяване на двустранното сътрудничество	Времева	x	x	x
Лицензи за достъп до бази-данни и мрежи	Брой	2	2	2
Осигуряване на отворен достъп до научна информация	Времева	x	x	x
Участие в европейски и трансевропейски програми за мобилност и квалификация в които българските учени имат участие	Времева	x	x	x

11.6. Отчет на разходите по програмата

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 марг 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 765 800	9 865 800	278 605	672 817
от тях за:				
Персонал	958 800	958 800	168 068	365 286
Издръжка	2 807 000	8 904 846	110 537	276 225
Капиталови разходи		2 154		31 306
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	9 563 000	9 563 000	2 393 711	6 196 670
от тях за:				
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата				4 000
Субсидии за нефинансови предприятия	260 000	260 000	0	222 307
<i>Средства по линия от спонсорстване между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен, ратифицирано със закон, приет от 39-то НС на 12.05.2004 г.</i>	260 000	260 000	0	222 307
Членски внос	9 303 000	9 303 000	2 393 711	5 970 363
Общо разходи по бюджета (I+II)	13 328 800	19 428 800	2 672 316	6 869 487
Численост на щатния персонал	43	43	42	42

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 6 869,5 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 672,8 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата.

Администрираните разходи са в размер на 6 196,7 хил. лв. и включват плащания по Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“, плащания за членски внос в Европейската организация за ядрени изследвания ЦЕРН, в Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Русия, в Европейски научни инфраструктури като CLARIN ERIC и EGI, в Европейското съвместно предприятие за термоядрен синтез за енергия и др. В администрираните разходи са включени и средствата за награди за класирани участници в Националния конкурс „Млади таланти“ и Награди за наука „Питагор“.

12. Преглед на изпълнението на програма „Администрация“

Програмата включва административно-правните, финансово-счетоводните и стопанските дейности, предоставяни от съответните звена, които не участват пряко в програмите, но подпомагат цялостния процес по предоставяне на продуктите/услугите. Тук се включват текущи дейности, свързани с процесуално представителство на министерството пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на министерството и бюджетите на ВРБ; събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз; осъществяване на контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи; счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; управлението на човешките ресурси, чрез набиране и подбор на кандидати за работа, анализ на потребностите и планиране обучението на персонала; деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки; поддържане на регистъра на имотите; безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост; поддържан е регистърът на обществените поръчки на МОН и европейски проекти; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процесите в Министерството; ведомствена охрана и пропускателен режим; материално-техническо снабдяване; административно обслужване на юридически и физически лица и протоколната дейност на министерството; изпълнение на функциите на Управляващ орган на Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж"; дейности по подготовката и провеждането на Председателството на Съвета на ЕС през 2018 г.

12.1. Отчет на разходите по програмата

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация“				
Наименование на областта на политика /бюджетната програма	Закон 2018 г.	Уточнен план 2018 г.	Отчет 31 март 2018 г.	Отчет 30 юни 2018 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	5 070 300	5 080 042	1 137 557	2 336 071
от тях за:				
Персонал	3 476 300	3 486 042	843 660	1 685 135
Издръжка	1 594 000	1 574 980	279 978	627 921
Капиталови разходи	0	19 020	13 919	23 015
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	1 833	0	1 833
от тях за:				
Лихви		1 833		1 833
Общо разходи по бюджета (I+II)	5 070 300	5 081 875	1 137 557	2 337 904
Численост на щатния персонал	249	249	224	226

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2018 г. е 2 337,9 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 2 336,1 хил. лв. и включват разходите на МОН и на ВРБ, свързани с предоставянето на продуктите/услугите по всички програми за периода. Администрираните разходи са в размер на 1,8 хил. лв. и включват платените лихви за периода 15.12.2017 г. - 14.06.2018 г. по Заемно споразумение „Модернизация на образованието“ със Световната банка.